

คำจำกัดความขององค์กรอาชญากรรม

ในการที่จะศึกษาถึงกระบวนการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรม (Organized Crime) มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดนิยาม หรือคำจำกัดความของคำว่า "องค์กรอาชญากรรม" ให้ได้ เนื่องจากองค์กรอาชญากรรมเป็นองค์กรที่ดำเนินการในสิ่งที่ผิดกฎหมาย ควรที่จะต้องได้รับการจัดการจากกระบวนการยุติธรรม ซึ่งการให้คำจำกัดความขององค์กรอาชญากรรมจะทำให้ทราบถึงลักษณะโดยทั่วไปขององค์กรอาชญากรรม อันจะนำไปสู่การศึกษาถึงกระบวนการทางกฎหมายที่สามารถป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมได้ในที่สุด

2.1 อาชญากรรม - ความหมายโดยทั่วไป

การกระทำความผิดอาญากับการก่ออาชญากรรมมีความหมายที่ใกล้เคียงกันอย่างยิ่ง แต่การกระทำผิดกฎหมายอาญาในทุกฐานความผิดไม่ได้ถือเป็นการก่ออาชญากรรมเสมอไป และผู้กระทำความผิดอาญาในบางฐานความผิดก็อาจไม่ใช่อาชญากร เช่น การที่นาย ก. ได้เสพสุราจนเป็นเหตุให้เมาจนครองสติไม่อยู่ ทั้งยังประพฤติดินเอะอะในตลาดสด ซึ่งถือเป็นการผิดตามนัยมาตรา 378 แห่งประมวลกฎหมายอาญานั้น ย่อมไม่มีผู้ใดเห็นว่านาย ก. เป็นอาชญากรและการเมาสุราจนครองสติไม่อยู่นั้นเป็นอาชญากรรม ซึ่งในที่นี้ผู้เขียนจะขอยกคำอธิบายความหมายของคำว่า "อาชญากรรม" ของนักวิชาการจำนวนหนึ่งมาประกอบการวิเคราะห์

นักวิชาการกลุ่มแรกได้แก่ Clayton A Hartjen ให้คำจำกัดความของอาชญากรรมว่า หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลที่ได้ละเมิดและฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายอาญา¹ ส่วน Sutherland มีความเห็นว่า อาชญากรรมคือการกระทำหรือพฤติกรรมที่ได้ฝ่าฝืนต่อกฎหมายอาญา ไม่ว่าจะการกระทำนั้นจะฝ่าฝืนต่อศีลธรรมหรือถูกประณามจากสังคมมากน้อยเพียงใด ก็ไม่อาจถือได้ว่าเป็นอาชญากรรม เว้นแต่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดไว้² และ

¹ Hartjen, Clayton A. *Crime and Criminalization*. 2 th ed. (New York : Robert E. Kriyer Publishing Co. 1978), p.3.

² Sutherland, Edwin H and Cressey , *Principle of Criminology* . 6 th ed . (Philadelphia : J.E.Lippincott Co., 1968) , p 4.

ศาสตราจารย์จิตติ ดิงศภัทย์ ให้ความเห็นว่า อาชญากรรมหมายถึงการกระทำที่เป็นการกระทำผิดทางอาญา คือการกระทำที่มีกฎหมายห้ามไว้ และมีผลร้ายมากกว่าผลดี³

นักวิชาการในกลุ่มที่สองมีความเห็นถึงคำจำกัดความของคำว่าอาชญากรรมที่ต่างไป โดยเห็นว่า อาชญากรรมหมายถึงการกระทำหรือพฤติกรรมของปัจเจกชนที่ได้ฝ่าฝืนและละเมิดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และการกระทำหรือพฤติกรรมนั้นต้องก่อให้เกิดอันตรายและความเสียหายต่อความรู้สึกของสังคมอย่างรุนแรง⁴ และอาชญากรรมคือการยอมรับและเข้าใจของชุมชนในสังคมว่า การกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลใดได้ถูกปฏิบัติจากสังคม โดยมีบรรทัดฐานของบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดไว้⁵ และหมายถึงการกระทำหรือพฤติกรรมที่ได้ละเมิดต่อข้อกำหนดของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับการกระทำหรือพฤติกรรมดังกล่าวนั้น เป็นปฏิบัติต่อสังคมอย่างรุนแรง ซึ่งทำให้ประชาชนในสังคมดังกล่าวได้รับความเสียหาย⁶

จะเห็นได้ว่านักวิชาการในกลุ่มแรกให้ความสำคัญกับการละเมิดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายอาญา หากการกระทำใดที่แม้จะละเมิดต่อศีลธรรม ความรู้สึกของสังคม แม้จะร้ายแรงเพียงใด แต่หากไม่มีกฎหมายอาญาบัญญัติว่าเป็นความผิด การกระทำเหล่านั้นก็ไม่อาจถือว่าเป็นอาชญากรรมได้ คงเพียงได้รับการตำหนิจากสังคมเท่านั้น ตัวอย่างเช่น ก่อนหน้าที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 จะมีผลบังคับใช้ การที่ธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลการทำธุรกรรมของบุคคลหนึ่ง ซึ่งปรากฏหลักฐานชัดเจนว่ามีรายได้จากการประกอบมิจอาชีพ ทั้งที่ธนาคารพาณิชย์นั้นทราบถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว แต่เนื่องจากการได้รับประโยชน์จากการที่บุคคลนี้ทำธุรกรรมผ่านธนาคาร ย่อมไม่อาจถือว่าการไม่เปิดเผยข้อมูลการทำธุรกรรมนั้นเป็นอาชญากรรมได้ เนื่องจากไม่มีกฎหมายอาญาบัญญัติว่าการปฏิเสธที่จะเปิดเผยข้อมูลการทำธุรกรรมนั้นเป็นความผิด ส่วนนักวิชาการในกลุ่มที่สองได้ให้คำจำกัดความของอาชญากรรมโดยยึดองค์ประกอบที่สำคัญสองประการ คือ จะต้องเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมที่มีบทบัญญัติแห่ง

³ ไชยเจริญ สันติสิริ และ จิตติ ดิงศภัทย์ . แนวคำบรรยายอาญาวิทยาและทัณฑวิทยา . (กรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ . 2497) , หน้า 2.

⁴ Gillin, John Lewis , Criminalogy and Penology.3 th ed .(New York : D.Appleton.Century Co., 1945) , p.2.

⁵ Haskell, Martin R and Lewis Yablonsky , Criminalogy : Crime and Criminality. (Boston : Houghton Jiffin Co., 1983) , p.2

⁶ Vernon Fox , Introduction to Criminalogy. 2 th ed .(New Jersey : Prentice . Hall Co.,1985), p.26.

กฎหมายกำหนดความผิดและกำหนดโทษไว้ และการกระทำหรือพฤติกรรมนั้นจะต้องก่อให้เกิด
 ปฏิกริยาที่เป็นปฏิปักษ์จากสังคมอย่างรุนแรง โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาจากแนวความคิดของ Haskell
 และคณะ จะเห็นได้ว่าความเป็นปฏิปักษ์ของสังคมนี้ จะเกิดขึ้นก็โดยการยอมรับและความเข้าใจของ
 ชุมชนว่า การกระทำใดหรือพฤติกรรมใดที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมของเขา ซึ่งการกระทำใดที่ชุมชน
 จะยอมรับและเข้าใจว่าเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม และอยู่ในความหมายของคำว่าอาชญากรรมนั้น ส่วนมาก
 จะเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมที่กระทบกระเทือนศีลธรรมอย่างรุนแรงและเห็นได้ชัด เช่น การทำร้าย
 ร่างกาย การลักทรัพย์ การฆ่าคนตาย นับว่าเป็นความหมายของอาชญากรรมพื้นฐาน ส่วนการกระทำ
 ความผิดที่ไม่ใช่ความผิดในตัวของการกระทำนั้นเองบางประการ ซึ่งมีได้กระทบกระเทือนศีลธรรมของ
 ชุมชนอย่างรุนแรง ซ้ำยังเสริมประโยชน์ต่อค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตของประชาชน แม้จะก่อให้เกิด
 ความเสียหายต่อผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอย่างรุนแรง แต่ชุมชนกลับไม่เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ
 ที่สังคมจะต้องทำการต่อต้าน เช่น การลักลอบผลิตและจำหน่ายแผ่นซีดีละเมิดลิขสิทธิ์ มีผลทำให้
 ชุมชนได้บริโภคสินค้าในราคาที่ต่ำกว่าปกติมาก จึงทำให้ชุมชนไม่สังวรว่าการอุดหนุนแผ่นซีดีดังกล่าว
 เป็นการส่งเสริมการประกอบอาชญากรรม และอาจไม่คิดว่าการกระทำดังกล่าวเป็นอาชญากรรม
 ด้วย ทั้งในปัจจุบันมีการกระทำหรือพฤติกรรมบางประเภทที่มีลักษณะของการกระทำที่ส่งผลร้ายต่อ
 สังคมโดยรวม แต่เนื่องจากการกระทำหรือพฤติกรรมมีกรรมวิธีที่ซับซ้อน ผู้กระทำมีความเชี่ยวชาญ
 และหลีกเลี่ยงที่จะไม่ใช้ความรุนแรงในการประกอบกิจกรรม ทั้งผลของการกระทำก็ไม่เป็นไปในทางที่
 ก่อให้เกิดความหวาดกลัวต่อชุมชนโดยรวม จึงทำให้ชุมชนและสังคมไม่ตระหนักถึงภัยที่ร้ายแรง จึง
 ส่งผลให้ปราศจากปฏิกริยาตอบสนองที่เป็นปฏิปักษ์อย่างรุนแรงต่อการกระทำหรือพฤติกรรมนั้น ๆ เช่น
 การซื้อฉลากภาษีเงินได้ การกระทำดังกล่าวส่งผลเสียหายต่อรัฐโดยตรงและเป็นจำนวนมหาศาล แต่เนื่อง
 จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้สังคมไม่เกิดความรู้สึกต่อต้านเท่าที่ควร ซ้ำยังอาจมีความ
 รู้สึกชื่นชม คิดว่าเป็นความเชี่ยวชาญทางธุรกิจ และพยายามที่จะเลียนแบบ

สำหรับผู้เขียนความเห็นเห็นว่า แม้การให้คำจำกัดความของอาชญากรรมตามความเห็นของ
 นักวิชาการในกลุ่มที่สองจะมีความใกล้เคียงกับความหมายของอาชญากรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
 แต่เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี หากการกำหนดความหมายของ
 อาชญากรรม ยึดองค์ประกอบในส่วนที่ว่าสังคมจะต้องเกิดความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ต่อการกระทำหรือ
 พฤติกรรมนั้นโดยเคร่งครัด จะทำให้การให้ความหมายไม่ครอบคลุมถึงการกระทำหรือพฤติกรรมที่ส่ง
 ผลกระทบต่อสังคมที่มีความรุนแรงกว่าอาชญากรรมพื้นฐาน แต่เพราะความแยบยลของอาชญากร จึงทำ
 ให้สังคมมองข้ามและไม่มีความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการกระทำนั้น ดังนั้น ในการให้คำจำกัดความของ
 อาชญากรรม แม้จะต้องยึดองค์ประกอบความเป็นปฏิปักษ์ของสังคมต่อการกระทำนั้น ก็ไม่ควรที่จะยึด
 เป็นองค์ประกอบที่ตายตัว โดยควรที่จะพิจารณาถึงการละเมิดบทบัญญัติแห่งกฎหมายและผล
 กระทบที่เกิดต่อสังคมเป็นหลัก และพิจารณาความเป็นปฏิปักษ์ของสังคมต่อการกระทำนั้น ๆ

เป็นองค์ประกอบเสริม โดยจะต้องคำนึงเสมอว่า แม้อาชญากรรมจะถือว่าเป็นผลผลิตของสังคม และไม่มีสังคมใดที่ปราศจากอาชญากรรมโดยสมบูรณ์ ก็ไม่ควรที่จะยอมรับการมีอยู่ของอาชญากรรม โดยปราศจากปฏิกิริยาต่อต้าน เนื่องจากอาชญากรรมเป็นสิ่งที่กีดกันความเจริญของสังคม ทำลายสังคม ทำให้สังคมเสื่อม สังคมไม่เจริญเท่าที่ควร และกลายเป็นสังคมที่ขาดความมั่นคง

2.2 องค์กรอาชญากรรม – ความหมาย

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าปัญหาองค์กรอาชญากรรมได้ส่งผลเสียหายต่อสังคมโดยรวม ในปี ค.ศ. 1968 รัฐสภาของสหรัฐอเมริกาได้ให้คำจำกัดความอย่างเป็นทางการขององค์กรอาชญากรรม ว่าหมายถึง “การประกอบกิจกรรมที่ผิดกฎหมายโดยคณะบุคคลที่รวมตัวกันเป็นองค์กรอย่างต่อเนื่อง และเคร่งครัดต่อระเบียบวินัย เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการจัดหาสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมาย ครอบคลุมธุรกิจในวงกว้าง รวมทั้งการพนัน โสเภณี การให้กู้ยืมโดยคิดดอกเบี้ยสูง รวมทั้งกิจกรรมอื่นๆ ที่ผิดกฎหมายที่กระทำโดยสมาชิกขององค์กร”⁷

นอกจากนี้ ได้มีผู้ให้คำจำกัดความของคำว่าองค์กรอาชญากรรมในความหมายที่ใกล้เคียงกับคำจำกัดความที่รัฐสภาสหรัฐอเมริกากำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

องค์กรอาชญากรรม (Organized Crime) คือ “ การประกอบกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย โดยมีสมาชิกจำนวนมากที่รวมตัวกันเป็นองค์กร ซึ่งมีลักษณะการดำเนินการที่มั่นคงและเคร่งครัดต่อกฎระเบียบและวินัย โดยจะประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดหาสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมาย ซึ่งครอบคลุมธุรกิจในวงกว้าง รวมทั้งการพนัน การค้าประเวณี การให้กู้ยืมเงินโดยคิดดอกเบี้ยเกินอัตรา ยาเสพติด การเรียกค่าคุ้มครอง รวมทั้งกิจกรรมอื่นๆ ที่ผิดกฎหมาย ที่กระทำโดยสมาชิกขององค์กร”⁸

อาชญากรรมองค์กร หมายถึง “ อาชญากรรมซึ่งอาชญากรได้รวมตัวเข้าด้วยกัน ตามสายการบังคับบัญชาในรูปขององค์กร โดยจัดวางแผนและดำเนินงานเพื่อประกอบธุรกิจผิด

⁷ นवलจันทร์ ทัศนชัยกุล , รศ. , “อาชญากรรม (การป้องกัน : การควบคุม)” , นนทบุรี : พรทิพย์การพิมพ์ , พ.ศ. 2541 , หน้า 234.

⁸ อรรถนพ ชูบำรุง , หน้า 122.

กฎหมายประเภทต่าง ๆ และบ่อยครั้งที่องค์การอาชญากรรมจะอาศัยอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองเพื่อผูกขาดการดำเนินธุรกิจผิดกฎหมายนั้น ๆ⁹

องค์การอาชญากรรม คือ " การที่คณะบุคคลรวมตัวกันกระทำความผิดเกี่ยวกับธุรกิจการเงิน ในการรวมตัวกัน จะมีการจัดการ การบริหารอย่างเป็นทางการและมีประสิทธิภาพ การกระทำความผิดที่เป็นองค์การนี้จึงยากแก่การจับกุมปราบปราม "¹⁰

อาชญากรรมร่วมกันกระทำ (Organized Crime) " เป็นอาชญากรรมที่มีการรวมตัวกันเป็นหมู่ เพื่อร่วมกันกระทำผิด อาจถือเป็นองค์การอาชญากรรม อาชญากรกลุ่มนี้จะมีการดำเนินการอย่างมีแบบแผน มีการแบ่งหน้าที่ มีหน้าที่และการดำเนินงานเป็นขั้นตอน ผู้กระทำผิดจะยึดอาชีพอาชญากรรม เพื่อให้ได้เงินมาจากการทุจริตทุกอย่าง แม้กระทั่งการใช้วิธีโหดเหี้ยมทารุณ พยายามหลบหลีกเงื้อมมือกฎหมาย งานทุจริตที่กระทำมีหลายด้าน เช่น ค้ายาเสพติด จัดหาหญิงโสเภณี ต้มกลั่นสุราเถื่อน คุมบ่อนการพนัน ชูกรรโชกทรัพย์ โดยอ้างการคุ้มครอง "¹¹

องค์การอาชญากรรม คือ " อาชญากรซึ่งได้รวมตัวเข้าด้วยกันตามสายงานบังคับบัญชา ในรูปขององค์กร โดยมีการวางแผนการดำเนินการในการประกอบกิจการทั้งที่ชอบด้วยกฎหมายและที่ผิดกฎหมาย โดยอาศัยอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมือง มีลักษณะของความต่อเนื่อง หลีกเลี่ยงการแข่งขันและความขัดแย้งอันอาจเกิดจากภาวะการผูกขาด ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วง และก่อให้เกิดความมั่นคงขององค์กร"¹²

องค์การอาชญากรรม หมายถึง "องค์กรที่ประกอบไปด้วยสมาชิกที่เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก โดยการเข้าร่วมกันนั้นมีลักษณะการดำเนินงานที่เป็นระบบและขั้นตอน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วองค์กรดังกล่าวจะประกอบกิจกรรมที่ผิดต่อกฎหมาย มีการบังคับบัญชาเป็นลำดับชั้น โดยสมาชิกของ

⁹ ประชัย เปี่ยมสมบุญ , อาชญาวิทยา , อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรม , กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2531 , หน้า 111.

¹⁰ นवलจันทร์ ทัศนชัยกุล , หน้า 234.

¹¹ ผจวจิตต์ อธิคมนตรี อ่างถึงใน วิชัย พงษ์ศิริ, พ.ศ.อ., การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่อการ ป้องกันอาชญากรรม, นครปฐม: โรงพิมพ์โรงเรียนนายร้อยตำรวจ พ.ศ. 2538, หน้า 84.

¹² ศิริพร ปาริยะฤทธิ์, "การลักพาตัวเด็กกับกฎหมายอาญา" , วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2539, หน้า 13 -- 14.

องค์กรจะต้องมีความจงรักภักดี ซื่อสัตย์และรักษาความลับขององค์กรเป็นอย่างดี มีการใช้สัญลักษณ์ในการติดต่อและประสานงานกันระหว่างสมาชิกขององค์กร"¹³

และมลรัฐต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา ยังได้ให้คำจำกัดความขององค์กรอาชญากรรมไว้ในความหมาย ดังนี้

มลรัฐแคลิฟอร์เนียให้ความหมายว่า องค์กรอาชญากรรม คือการร่วมกระทำความผิดระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายประการในการกระทำความผิดดังต่อไปนี้

1. การนำเสนอและบริการสินค้าที่ผิดกฎหมาย เช่น การให้กู้ยืมเงินในอัตราดอกเบี้ยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การค้ายาเสพติด เป็นต้น
2. การกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (Predatory Crime) เช่นการลักทรัพย์ โดยมีรูปแบบของการกระทำความผิดทางอาญา 5 ประเภท ได้แก่
 1. Racketeering คือ กลุ่มบุคคลซึ่งร่วมกันกระทำความผิดในบรรดาความผิดอาญาในลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลกำไรร่วมกัน
 2. Vice Operations คือ บุคคลที่ร่วมกันประกอบธุรกิจในการจัดเสนาสนสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติด การค้าประเวณี การพนัน
 3. Thelf Of Fence Rings คือกลุ่มบุคคลผู้ร่วมกันลักทรัพย์โดยกระทำอยู่เป็นประจำ เช่น การฉ้อโกง ร่วมกันออกอุบายหลอกลวงให้ส่งเอกสาร ความผิดฐานบุกรุกโดยมีเจตนาที่จะก่ออาชญากรรม รับซื้อของโจร
 4. Gangs คือ กลุ่มบุคคลซึ่งมีผลประโยชน์ร่วมกัน หรืออยู่ในวงการเดียวกัน ร่วมสมคบกันเพื่อกระทำการอันผิดกฎหมาย เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและอิทธิพลของกลุ่ม เช่น แก๊งมอเตอริไซด์ แก๊งวัยรุ่น
 5. Terrorists คือ กลุ่มบุคคลผู้ร่วมการกระทำความผิดอาญาที่มีลักษณะเป็นที่หวาดกลัว เช่น การลอบฆ่า ลักพาตัว¹⁴

มลรัฐจอร์เจีย ให้ความหมายว่า องค์กรอาชญากรรม คือ กลุ่มบุคคลที่ร่วมกันในการสมคบกันกระทำความผิดโดยเป็นการกระทำต่อเนื่องเพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้ในการดำรงชีวิตหรือค่าใช้จ่าย

¹³Allen,Harry E Paul C Friday,Crime and Punishment.(New York : Macmillan Publishing Co. , 1981), p. 178.

¹⁴ Howard Abadinsky,Organized Crime. (Boston,Allyn and Bacon,1981),p1.

ต่าง ๆ หรือให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการละเมิดกฎหมายของรัฐ อันเกี่ยวกับการค้าประเวณี การพนัน การจำหน่ายยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย ความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ การเรียกเอาทรัพย์สินโดยมิชอบ การวางเพลิงเผาทรัพย์ การให้กู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด การปลอมแปลงเอกสาร การให้สินบนเจ้าหน้าที่¹⁵

มลรัฐวิสคอนซิน ให้คำจำกัดความว่าองค์การอาชญากรรม คือการกระทำของผู้ร่วมเป็น ตัวการ ผู้เข้าร่วมเป็นสมาคมหรือกลุ่ม โดยร่วมมือเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินตราหรือผลประโยชน์ในทาง เศรษฐกิจหรือผลกำไรต่าง ๆ ไม่ว่าจะโดยวิธีการที่ผิดกฎหมายทั้งหมดหรือขณะวิธีการบางส่วนที่ผิด กฎหมาย โดยปกปิดการกระทำในรูปแบบของการให้สินบนและการขู่โกง¹⁶

International Association of Chiefs of Police (IACP) Organized Crime Committee ได้ให้นิยามขององค์การอาชญากรรมว่าเป็นการดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันมี ลักษณะ 4 ประการ คือ

1. รูปแบบการดำเนินการจะมีแบบแผน กฎเกณฑ์ เพื่อป้องกันผู้เป็นหัวหน้า จากการมี สิทธิเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำผิดในทางอาญาและจะเป็นการรับรองการดำรงอยู่ขององค์กร ในกรณีที่มีการจับกุมหรือถอดถอนหัวหน้าองค์กรอาชญากรรม หรือหัวหน้าองค์กรอาชญากรรมตาย
2. ผลกำไรที่ต่อเนื่อง คือแหล่งที่มาของรายได้ขององค์กรอาชญากรรม จะมาจากการ จัดเสนอและการบริหารสินค้าที่ผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติด การพนัน การเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา การค้า ประเวณี หรือกิจกรรมอื่น ๆ อันทำให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เสื่อมลง ความผิดเหล่านี้ เรียกว่า ความผิด ที่ปราศจากผู้เสียหาย (Victimless Crime) ซึ่งมักให้ผลกำไรสูงและมีความเสี่ยงน้อย
3. การผูกขาดในการจัดเสนอและการจำหน่ายสินค้าแก่ตลาดหรือการให้บริการ
4. ความคุ้มกัน ความเฉยชาและการละเลยต่อหน้าที่เป็นพื้นฐานสำคัญของความคุ้ม กันที่จะมีต่อองค์กรอาชญากรรม จึงต้องมีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง คือการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่หรือการข่มขู่ผู้เป็นเหยื่อหรือพยานบุคคล¹⁷

¹⁵ Ibid,p.2.

¹⁶ Ibid,p.4-5.

¹⁷ Ibid ,pp17-18

องค์กรอาชญากรรม เป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่ง แต่มีลักษณะที่แตกต่างจากอาชญากรรมปกติ ซึ่งสามารถพิจารณาได้ 2 แ่ง คือ¹⁸

1. ในแง่ของผู้กระทำความผิด

ในการประกอบอาชญากรรมธรรมดา ผู้กระทำความผิดอาจมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้แต่จะเป็นการรวมกลุ่มกันหลาย ๆ คน เป็นลักษณะของการร่วมกันกระทำความผิดจะเป็นผู้ลงมือกระทำความผิดเอง อาจลงมือตั้งแต่คิด วางแผน ลงมือกระทำความผิดหรือใช้บุคคลอื่นเป็นผู้กระทำความผิดแทน หรืออาจกระทำโดยผ่านบุคคลอื่นในลักษณะ Innocent Agent แต่ไม่ซับซ้อนมาก

ส่วนการกระทำความผิดในลักษณะขององค์กรอาชญากรรม ผู้กระทำความผิดหรือร่วมกระทำจะมีหลายคน แต่ละคนจะมีการจัดตั้งแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ มีระบบการติดต่อสื่อสารที่เป็นความลับ มีระบบการควบคุมอย่างเคร่งครัด ซึ่งทุกคนจะต้องปฏิบัติตามในการกระทำความผิด หัวหน้าองค์กรหรือผู้อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดอาจเข้าร่วมในการคิด วางแผนหรือมอบหมายให้ลูกน้องเป็นผู้วางแผนก็ได้ โดยหัวหน้าองค์กรจะคอยควบคุมเท่านั้น ไม่เข้าไปลงมือหรือเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับการกระทำความผิดโดยตรง ผู้กระทำผิดจริง ๆ จะเป็นลูกน้องในระดับล่าง

2. ในแง่ของพฤติกรรมในการกระทำความผิด

ในการประกอบอาชญากรรมธรรมดา กระบวนการหรือวิธีการกระทำความผิดจะไม่ซับซ้อนโดยมากจะมีการร่วมกันกระทำในทุกขั้นตอน อาจมีการแบ่งหน้าที่กันกระทำและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระบบสื่อสารก็เป็นไปตามปกติ ไม่ปกปิดหรือเป็นความลับ ส่วนการปกปิดหรืออำพรางการกระทำความผิดจะทำได้ไม่แนบเนียนนัก ตลอดจนเทคนิควิธีการเครื่องมือเครื่องใช้ก็เป็นแบบธรรมดาทั่วไป¹⁹

แต่การกระทำความผิดในลักษณะขององค์กรอาชญากรรม กระบวนการหรือวิธีการกระทำความผิดจะเป็นไปอย่างลับซับซ้อน กล่าวคือ

1. การจัดตั้งองค์กรมีวัตถุประสงค์เพื่อกระทำสิ่งผิดกฎหมาย โดยเฉพาะและในองค์กรก็จะมีการจัดระบบในการป้องกัน การจับกุม การดำเนินคดีอย่างรัดกุม โดย

1.1 มีการจัดลำดับขั้นของบุคคลต่าง ๆ ที่ร่วมกระทำความผิดไว้เป็นขั้น ๆ แต่ละระดับก็จะรู้จักหรือเคยเห็น เฉพาะบุคคลที่ตนติดต่อหรือเกี่ยวข้องด้วยเท่านั้น

1.2 การสั่งการหรือการสื่อสารจะกระทำเป็นความลับ เพื่อป้องกันมิให้บุคคลภายนอกรู้

¹⁸ ภิญญา ทองชัย, "การกระทำความผิดในลักษณะขององค์กรอาชญากรรมและปัญหาการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ. วารสารสภาพทนายความ 12(พฤษภาคม 2534) หน้า 23-26.

¹⁹ ภิญญา ทองชัย, หน้า 24-25.

1.3 ในองค์กรมีระบบการควบคุมและรักษาความลับกันอย่างเคร่งครัด ผู้ใดทำงานผิดพลาดจะถูกลงโทษอย่างรุนแรง อาจถึงชีวิตได้

1.4 เมื่อถูกจับกุมหรือดำเนินคดี หากรับสารภาพและปกปิดไม่ชัดทอดคนอื่น ก็จะได้รับช่วยเหลือและดูแลครอบครัวอย่างดี แต่หากให้การชัดทอดหรือให้การเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ทั้งตัวผู้กระทำความผิดเองและครอบครัวจะเด็ดร้อน อาจถึงชีวิตได้

2. มีการตัดความสัมพันธ์และพยานหลักฐานที่จะพาดพิงมาถึงหัวหน้าองค์กรหรือผู้ที่อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดที่รัดกุม คือ²⁰

2.1 ลักษณะการดำเนินการขององค์กรอาชญากรรมที่เป็นลำดับขั้นจะเป็นผลให้ตัดความสัมพันธ์และพยานหลักฐานที่จะพาดพิงมาถึงหัวหน้าองค์กรหรือผู้ที่อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดอยู่ในตัว

2.2 หัวหน้าองค์กรหรือผู้ที่อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิดจะไม่เข้ามาร่วมในการกระทำความผิดหรือเข้ามาเกี่ยวข้องกับผู้อยู่ใกล้ชิดเหตุการณ์ในการกระทำความผิดไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนใด

2.3 การกระทำความผิดจะมีการวางแผน การเตรียมการและดำเนินงานโดยมืออาชีพ ไม่ทิ้งร่องรอยพยานหลักฐานไว้ให้เจ้าหน้าที่สืบสวนถึงตัวหัวหน้าองค์กร หรือผู้ที่อยู่เบื้องหลังการกระทำความผิด

เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากองค์กรอาชญากรรมนี้ องค์การสหประชาชาติก็ได้สังเกตเห็นถึงปัญหาของการก่ออาชญากรรมของสมาชิกขององค์กรดังกล่าว และเห็นว่าการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมหนึ่ง ๆ ไม่ได้จำกัดขอบเขตการกระทำความผิดอยู่แต่ภายในรัฐใดรัฐหนึ่งเท่านั้น แต่มีความร่วมมือกันกระทำความผิดในลักษณะของอาชญากรรมข้ามชาติด้วย และองค์การสหประชาชาติได้แบ่งประเภทของการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมและอาชญากรรมข้ามชาติออกเป็น 10 ลักษณะด้วยกัน ดังนี้²¹

1. การลักลอบค้ายาเสพติด (Illicit trafficking in Drugs)
2. การลักลอบนำคนเข้าเมือง (Smuggling of Illegal Migrants)

²⁰ ภิญโญ ทองชัย, หน้า 25-26

²¹ วีระพงษ์ บุญโญภาส, ร.ศ. . เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง ยุโรปกับนโยบายความมั่นคง : อาชญากรรมข้ามชาติทางเศรษฐกิจ ในกรอบสัมมนาทางวิชาการ หัวข้อ นโยบายความมั่นคงและปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ : มุมมองไทย ยุโรป และนานาชาติ จัดโดยศูนย์ยุโรปศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ ห้องสารสนเทศ หอประชุมใหญ่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 16 มีนาคม 2543 หน้า 8.

3. การค้าอาวุธ (Arms Trafficking)
4. การลักลอบค้าอาวุธ อุปกรณ์นิวเคลียร์ (Trafficking in Nuclear Material)
5. กลุ่มองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย (Transnational Criminal Organization and Terrorism)
6. การค้าหญิงและเด็ก (Trafficking in Women and Children)
7. การลักลอบค้าชิ้นส่วนมนุษย์ (Trafficking in Body Parts)
8. การโจรกรรมและลักลอบค้ายานพาหนะ (Theft and Smuggling of Vehicles)
9. การฟอกเงิน (Money Laundering)
10. การกระทำความผิดอื่น ๆ (Other activities) ได้แก่ การโจรกรรมศิลปวัตถุ การให้สินบนเจ้าหน้าที่ตำรวจและข้าราชการอื่น ๆ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมสิ่งแวดล้อม อาชญากรรมทรัพย์สินทางปัญญา การฉ้อโกงประกันภัยทางทะเล และการแทรกซึมเพื่อเข้าครอบงำธุรกิจที่ถูกกฎหมาย

นอกจากนี้ในร่างอนุสัญญาองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (Draft United Nations Convention against Transnational Organized Crime) ยังได้ให้ความหมายขององค์กรอาชญากรรมไว้ใน ข้อ 2 ทวิ ว่า องค์กรอาชญากรรม (Organized criminal group) หมายถึง กลุ่มบุคคลตั้งแต่ 3 คน ขึ้นไป ซึ่งมีการจัดตั้งหรือรวมกลุ่มกันชั่วคราวหนึ่งโดยมีจุดประสงค์เพื่อกระทำความผิดอุกฉกรรจ์เพื่อให้ได้ประโยชน์ทางการเงินหรือทางวัตถุไม่ว่าโดยตรงหรือทางอ้อม โดยกลุ่มที่จัดตั้งต้องไม่ใช่กลุ่มที่ไม่ได้รวมตัวขึ้นเพื่อกระทำความผิดคราวใดคราวหนึ่งเพียงครั้งเดียว โดยไม่มีการกำหนดบทบาทของผู้เข้าร่วมกระทำความผิด หรือไม่มีความต่อเนื่อง ไม่มีการพัฒนาในการจัดตั้ง โดยนำโทษจำคุกซึ่งไม่ต่ำกว่า 4 ปี มาเป็นเครื่องมือกำหนดความผิดอุกฉกรรจ์²²

ในปัจจุบันองค์กรอาชญากรรมที่มีอิทธิพลและเป็นที่ยึดถือของโลกน่าจะได้แก่ มาเฟียของสหรัฐอเมริกา และยาคุซ่าของประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากองค์กรอาชญากรรมดังกล่าวข้างต้นมีเครือข่ายในการดำเนินงานกระจายอยู่ทั่วทุกมุมโลก สำหรับในส่วนของประเทศไทย การรวมตัวกันของบุคคลในลักษณะของสมาคมลับอั้งยี่ การเป็นขุมโจรหรือก๊กโจร การสร้างอิทธิพลบารมีของเจ้าพ่อ ก็พอที่จะเทียบเคียงกับการเป็นองค์กรอาชญากรรมได้ ดังจะได้กล่าวโดยละเอียดในหัวข้อที่ 2.3

²² Revised draft United Nations Convention against Transnational Organized Crime, Article 2 bis.

2.3 องค์การอาชญากรรมในต่างประเทศ

2.3.1 มาเฟีย (MAFIA)

มาเฟียในที่นี้ ผู้เขียนจะขอจำกัดในความหมายของอเมริกันมาเฟีย ซึ่งมีการก่ออาชญากรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา มาเฟียมีต้นกำเนิดราวกลางศตวรรษที่ 19 โดยเชื่อกันว่า มาเฟียเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกที่หมู่เกาะซิซิลี ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศอิตาลี โดยที่หมู่เกาะซิซิลีประกอบด้วยพลเมืองสองประเภทคือชนชั้นปกครองซึ่งเป็นชนชาติต่างเผ่าพันธุ์ที่ย้ายถิ่นฐานมายังหมู่เกาะกับชาวพื้นเมืองที่อาศัยอยู่เดิมในหมู่เกาะ โดยชนชั้นปกครองได้ใช้อำนาจในการปกครองที่ไม่ชอบ มีการข่มขู่และบังคับชาวพื้นเมืองอย่างไม่ยุติธรรม ซึ่งนำไปสู่การต่อสู้และขัดแย้งกัน ชาวพื้นเมืองจึงได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มบุคคล โดยมีลักษณะการดำเนินงานที่ซับซ้อน มีกฎเกณฑ์และระเบียบที่เคร่งครัดเพื่อต่อต้านการกระทำของฝ่ายปกครอง และเรียกกลุ่มบุคคลของตนว่า MAFIA ต่อมากลุ่มบุคคลดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มกัน มีการแบ่งกลุ่มออกเป็นหลายกลุ่มในพื้นที่ มีการแสวงหารายได้และผลประโยชน์เข้ากลุ่มของตน มีการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต่อมาได้มีการขัดแย้งและต่อสู้กันระหว่างกลุ่ม ยังผลให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก หลังจากที่ประเทศอิตาลีได้ผนวกเอาหมู่เกาะซิซิลีเข้าเป็นส่วนหนึ่งของดินแดน รัฐบาลอิตาลีตระหนักถึงภัยร้ายแรงและความเสียหายที่เกิดขึ้น ประกอบกับมาฟิโอโล (คำเรียกผู้ที่ป็นหัวหน้าของมาเฟีย) แสดงความกระด้างกระเดื่องต่อผู้นำรัฐบาล รัฐบาลจึงมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่เข้าปราบปรามและจับกุมสมาชิกมาเฟียอย่างเด็ดขาด ทำให้มาเฟียต้องอพยพออกนอกพื้นที่ ซึ่งในเวลานั้นสหรัฐอเมริกาอยู่ในช่วงเปิดประเทศ และต้องการแรงงานเป็นจำนวนมาก ชาวซิซิลีเหล่านั้นจึงได้ไปตั้งถิ่นฐานเป็นครั้งแรกที่มลรัฐ New York²³ เนื่องจากการเป็นผู้อพยพมาจากต่างถิ่น ในระยะแรกจึงทำให้ชาวซิซิลีที่อพยพมาได้รับการข่มเหง รังแก เหล่าสมาชิกมาเฟียจึงยังคงรักษาไว้ซึ่งการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้คงโครงสร้างและรูปแบบการดำเนินงานที่เคารพต่อกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด ต่อมารัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ประกาศใช้กฎหมายห้ามจำหน่ายสุรา มาเฟียจึงได้ทำการผลิตและจำหน่ายสุราเถื่อน ซึ่งถือเป็นการประกอบอาชญากรรมในยุคแรก ๆ นับแต่อพยพมายังสหรัฐอเมริกา ต่อมา มาเฟียได้พัฒนาตัวเองเป็นองค์กรขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นองค์กรลับที่มีระเบียบวินัยเข้มงวด และประกอบอาชญากรรมทุกประเภท มีการเข้าควบคุมพื้นที่ที่มีอาณาเขตแน่นอนและร่วมมือกับองค์กรอาชญากรรมอื่น ๆ ในระดับประเทศ ในการประกอบอาชญากรรมจะเป็นการดำเนินการอย่างลับ ๆ มีลักษณะเป็นองค์กรคล้ายบริษัท กิจการขององค์กรแต่ละอย่างไม่เป็นอิสระในตัวเอง แต่จะรวมตัวเข้าด้วยกัน เช่น การค้ายาเสพติด การพนัน การกรรโชก ฉ้อโกง ให้สินบนเจ้าหน้าที่

²³ Weston, Paul, Law enforcement and criminal justice, pp.243-244.

ของรัฐและลงทุนในธุรกิจที่ถูกกฎหมาย เพื่อเป็นหนทางที่จะนำเงินที่ได้จากการประกอบอาชญากรรมไปใช้ประโยชน์ ทำให้ได้รับกำไรเป็นทวีคูณ และไม่อาจที่จะสืบสาวถึงความเป็นมาของเงินทุนซึ่งมีแหล่งที่มาจากการประกอบอาชญากรรมได้ นอกจากนี้ องค์กรยังมีที่ปรึกษาทางกฎหมายและการต่อสู้คดี บางครั้งอาจได้รับความช่วยเหลือจากทนายความบางคน ตั้งแต่การวางแผนเพื่อประกอบอาชญากรรม ทั้งนี้ เพื่อให้ขั้นตอนการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ มีความยุ่งยากซับซ้อน ยากแก่การแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อหลีกเลี่ยงมิให้ถูกจับกุม ในกรณีที่มีสมาชิกขององค์กรถูกจับกุม องค์กรก็จะเข้าช่วยเหลือตั้งแต่ชั้นตำรวจ อัยการ และผู้พิพากษา นอกจากนี้องค์กรยังหาทางเข้าไปมีอิทธิพลทางการเมือง ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ โดยการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนทั้งด้านการใช้จ่ายและช่วยเหลือหาเสียง เมื่อสามารถเข้าครอบงำนักการเมืองได้แล้ว ก็จะใช้อิทธิพลในการลอบบีนักการเมืองให้ตรากฎหมายที่มีผลดีต่อองค์กร เช่น การให้สิทธิพิเศษ อาทิ การขอใบอนุญาตประกอบกิจการค้าสุรา หรือการทำสัญญาระดับท้องถิ่น อาทิ การขนขยะ รถพยาบาล นอกจากนี้ องค์กรสามารถสร้างแรงกดดันทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การกำหนดนโยบายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมว่าจะให้มีความยืดหยุ่นหรือเข้มงวดเพียงใด ส่วนการสร้างอิทธิพลเหนือตำรวจก็เพื่อให้ช่วยเหลือสนับสนุนนักการเมืองบางคนที่องค์กรสนับสนุน ตลอดจนเลือกบังคับใช้กฎหมายในบางกรณี หรือบังคับใช้กฎหมายหนักเบาตามความต้องการ ในการสนับสนุนอัยการและผู้พิพากษาในเรื่องการหาเสียง เพื่อให้ได้รับเลือกเป็นอัยการหรือผู้พิพากษา เพื่อให้ผู้พิพากษาดัดสินคดีตามที่ต้องการ²⁴ หรือให้พักการลงโทษ อดัยโทษ พวกตน รวมทั้งสามารถเลือกศาลที่จะพิจารณาคดี

²⁴ เกี่ยวกับรูปแบบการพิจารณาคดีของสหรัฐอเมริกา อาจารย์จรัญ ภักดีธนากุล ได้อธิบายไว้ในบทความเรื่อง บทตัดพยานบอกเล่าในกฎหมายไทย วารสารกฎหมาย ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2524 หน้า 2 ว่า "รูปแบบการพิจารณาคดีเป็นแบบกล่าวหา (Accusatorial System) โดยคู่ความทั้ง 2 ฝ่ายมีฐานะเท่าเทียมกันในศาล ผู้พิพากษาเป็นเพียงผู้คอยควบคุมให้มีการต่อสู้ในเชิงคดีอย่างยุติธรรม และมีคณะลูกขุนเป็นผู้ทำหน้าที่พิจารณาคัดข้อเท็จจริง (verdict) ถึงความผิดของผู้ถูกกล่าวหา" ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าเมื่อระบบการพิจารณาคดีอาญาของประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นระบบกล่าวหา ซึ่งใช้คณะลูกขุนเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่พิจารณาคัดข้อเท็จจริง ฉะนั้น ข้อมูลตามที่อ้างอิงซึ่งระบุว่า เพื่อให้ผู้พิพากษาดัดสินคดีตามความต้องการจึงน่าจะคลาดเคลื่อนเล็กน้อย และหากผู้พิพากษาจะมีความเอนเอียงในการดำเนินคดีอาญาก็ควรเป็นไปในทางของการควบคุมการพิจารณาให้เป็นประโยชน์ต่อองค์กรอาชญากรรม เช่น การใช้บทตัดพยาน การอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้นำพยานหลักฐานเข้ามาในกระบวนการพิจารณา และรวมไปถึงการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษให้จำเลยซึ่งเป็นสมาชิกขององค์กรอาชญากรรมมากกว่า

ได้ด้วย²⁵ มีการประมาณกันว่าในสหรัฐอเมริกา มีมาเฟียที่มีชื่อเสียงอยู่ประมาณ 10 ตระกูล ได้แก่ The Vito Genovese Family, The Carlo Gambino Family, The Gaetano Lucchese Family, The Giuseppe Mayliocco Family, The Joseph Bonanno Family, Buffalo, New York Organized, Rhode Island and Boston, Massachusetts Organization, The Matia Organization in the Tampa, Florida, area, The Mafia Organization in the Detroit Area และ Chicago-Italian Organization²⁶ (ข้อมูลในปี ค.ศ. 1995) ซึ่งในยุคสมัยหนึ่ง กล่าวกันว่ามีมาเฟียที่มีชื่อเสียงกระจัดกระจาย ตามมลรัฐต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา ราว 24 แก๊ง

รูปแบบการดำเนินธุรกิจผิดกฎหมายของแก๊งดังกล่าวโดยมากจะเน้นหนักไปที่การค้าสุราเถื่อนและธุรกิจการค้าประเวณี มีลักษณะการดำเนินการต่างฝ่ายต่างดำเนินกิจการของตนไป ซึ่งในบางครั้งก็เกิดการขัดผลประโยชน์ จนนำไปสู่การนองเลือดซึ่งกันและกัน ต่อมาในราวทศวรรษที่ 1930 ลัคกี ลูเชียโน หัวหน้ามาเฟียแก๊งหนึ่งได้พยายามที่จะจัดตั้งองค์กรอาชญากรรมในระดับชาติ โดยจัดให้มีคณะกรรมการอำนวยการขององค์กรอาชญากรรม ประกอบด้วยบุคคลระดับหัวหน้าองค์กรอาชญากรรมของแต่ละแก๊ง โดยให้มีการร่วมมือประสานประโยชน์กันในระหว่างแก๊ง และยังคงให้แก๊งในแต่ละท้องถิ่นและแต่ละภูมิภาคคงมีอำนาจภายในท้องถิ่นของตนอยู่ หากมีกรณีพิพาทระหว่างแก๊ง ก็ให้นำเรื่องพิพาทนั้นเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการอำนวยการ ฯ คณะกรรมการอำนวยการ ฯ นี้ ดำเนินการบริหารองค์กรอาชญากรรม อยู่ได้ราว 10 ปี ก็ต้องล้มเลิกไป เนื่องจากเกิดการสังหารกันเองระหว่างคณะกรรมการ ฯ²⁷

สาเหตุสำคัญที่ทำให้มาเฟียวางรากฐานยังลึกในสังคมอเมริกันได้นั้น นอกจากจะมาจากปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ อย่างที่ทราบกันทั่วไปว่า เนื่องจากมีการออกกฎหมายห้ามการผลิตและจำหน่ายเหล้า ตลอดจนเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลกในราวปี ค.ศ. 1929-1934 แล้ว ยังมีปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ The Federal Bureau of Investigation หรือ FBI ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการปราบปรามอาชญากรรม ไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัญหาขององค์กรอาชญากรรมดังจะเห็นได้จากแผนการในการก่อตั้งคณะกรรมการอำนวยการขององค์กรอาชญากรรม ไม่ได้รับการต่อต้านจากสำนักงานหรือหน่วยงานใด ที่มีหน้าที่โดยตรงในการปราบปรามอาชญากรรมภายในประเทศเลย เนื่อง

²⁵ กุลพล พลวัน . ประเทศไทยกับปัญหาองค์กรอาชญากรรมในอนาคต . วารสาร อัยการ เล่มที่ 52 ฉบับที่ 4, พ.ศ. 2533, หน้า 534 – 536.

²⁶ <http://www.alternatives.com/crime/USMAFIA.HTM2> visited on 18 July 1999

²⁷ ทวีป วรดิลก, มาเฟียปล้นชาติ .(กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุภาพใจ), หน้า 333-352

จาก FBI มุ่งที่จะต่อต้านคอมมิวนิสต์ โดยเห็นว่าปัญหาขององค์กรอาชญากรรม ก็คือปัญหาในการโจรกรรม หรือ Street Crime เท่านั้น²⁸ กระทั่งในราวปี ค.ศ.1963 FBI จึงได้ประกาศว่า ทราบว่ามีปัญหาองค์กรอาชญากรรมในประเทศมานานแล้ว แต่ไม่ใช่ในชื่อของ Mafia แต่องค์กรอาชญากรรมดังกล่าว มีชื่อว่า Cosa Nostra²⁹

จากการศึกษาผู้เขียนพบว่ามาเฟียมีโครงสร้าง และระดับการปกครองบังคับบัญชาขององค์กร หรือ Family โดยจะมี หัวหน้าองค์กรอาชญากรรม หรือ Boss เป็นผู้ออกคำสั่งและได้รับกำไรจากการประกอบกิจการ รองลงมาคือ Underboss เป็นผู้ช่วยในการรับคำสั่งและข้อมูลจาก Boss และจะมีบุคคลที่เรียกว่า Consigliere ซึ่งเป็นบุคคลระดับเดียวกับ Underboss ทำหน้าที่ติดต่อและให้คำปรึกษาแนะนำแก่กลุ่มผู้ร่วมงานในระดับปฏิบัติการ รองจากระดับ Underboss และ Consigliere จะเป็น Caporegime ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อระหว่างบุคคลระดับสูงกับบุคคลระดับล่างสุด แต่ไม่มีอำนาจให้คำแนะนำหรือตัดสินใจ โดย Caporegime จะมีผู้ทำงานภายใต้การควบคุม ซึ่งจัดว่าเป็นบุคคลระดับต่ำที่สุดขององค์กร คือ Soldati หรือ Soldiers อันเป็นผู้ลงมือกระทำความผิดด้วยตนเอง³⁰

จากโครงสร้างการบังคับบัญชาและการควบคุมบงการขององค์กรอาชญากรรมดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีอำนาจสูงสุดในการประกอบกิจกรรมขององค์กร คือ หัวหน้าองค์กรอาชญากรรม หรือ Boss โดยบุคคลดังกล่าวจะมีคุณลักษณะที่สำคัญเฉพาะดังต่อไปนี้

1. มีความจงรักภักดีต่อองค์กรอย่างสูง
2. มีความซื่อสัตย์และอุทิศร่างกายจิตใจต่อองค์กรและสมาชิกขององค์กร
3. เป็นผู้ที่รักษาความลับและเคารพต่อกฎเกณฑ์ขององค์กรอย่างเคร่งครัด
4. เป็นผู้ที่มีลักษณะสมควรเคารพนับถือและมีอำนาจที่บรรดาสมาชิกขององค์กรจะพึงปฏิบัติตามคำสั่ง³¹

²⁸ ทวีป วรดิลก.มาเฟียปล้นชาติ.หน้า66

²⁹ เฟิงอ้าง

³⁰ President 's Commission on Law Enforcement and Administration of Justice , Organized Crime , in Crime in America Perspective and Delinquent Behavior , ed. Bruce J. Cohen , 2 printing , (Itasca , illinois : F.E. Peacock , 1971) , p.302.

³¹ Quinney , Richard , Criminology . (Boston : Little Brown Co., 1979) , p.208.

2.3 ยากุซ่า (YAKUZA)

ยากุซ่าคือองค์กรอาชญากรรมที่มีการบังคับบัญชากันเป็นลำดับชั้นในการประกอบอาชญากรรมของประเทศญี่ปุ่นและเป็นองค์กรอาชญากรรมที่มีสมาชิกขององค์กรมากที่สุดในโลก กล่าวคือ ประกอบไปด้วยองค์กรต่าง ๆ ประมาณ 2,300 กลุ่ม มีสมาชิกขององค์กรทั้งหมดประมาณ 99,000 คน³²

การแสวงหารายได้ของยากุซ่านั้นนับได้ว่าเป็นความหลากหลายเป็นอย่างยิ่ง เช่น การค้ายาเสพติด การให้กู้ยืมเงินโดยคิดอัตราดอกเบี้ยสูง การลักลอบค้าสินค้าหนีภาษี การผลิตสื่อลามกอนาจาร โดยอาศัยสนามแข่งขันเบสบอล สนามแข่งม้า สถานที่ประมูลราคา สถานบันเทิง โรงพยาบาล และโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษ เป็นฉากบังหน้าในการประกอบกิจการและการฟอกเงิน³³ นอกจากนี้ยังมีการประกอบอาชญากรรมอีก 2 ประการ ที่ปรากฏเฉพาะแต่ในประเทศญี่ปุ่น คือ การโกงกันในการประมูลรับเหมาก่อสร้างในวงอุตสาหกรรมก่อสร้างของญี่ปุ่น และการก่อวินปอนทำลายคณะผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นของบริษัทในการประชุมผู้ถือหุ้น

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในองค์กรอาชญากรรมของยากุซ่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาจะถูกทำให้มีความแข็งแกร่งและแน่นแฟ้นโดยพิธีที่เรียกว่า ซากาซูกิ - ชิกิ หรือพิธีด้วย ซึ่งเป็นพิธีที่นำเอาคติความเชื่อของศาสนาชินโตมาเป็นส่วนประกอบ พิธีดังกล่าวทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา (โอยาบุเน) กับผู้ใต้บังคับบัญชา (โกบุเน) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใหญ่กับผู้ย่อย โดยผู้ใต้บังคับบัญชามีหน้าที่จะต้องเคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาโดยสิ้นเชิง ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาเองก็มีหน้าที่จะต้องให้ความดูแล ปกป้อง ผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยเช่นกัน³⁴

³² รัชนิกร ไซติชัยสถิตย์ .“องค์กรอาชญากรรม”.วารสารอัยการ กุมภภาพันธุ์ พ.ศ. 2529 .

³³ Yakuza : Past and Present .<http://www.io.com/~nishio/japan/yakuza.html>. visited on 19 July 1999.

³⁴ ทวีป วรดิลก . อาณาจักรยากุซ่า . หน้า 16 – 69.

2.4 การรวมตัวกันกระทำความผิดของบุคคลในประเทศไทย

ในส่วนของประเทศไทยได้มีการรวมตัวกันของกลุ่มบุคคลเพื่อกระทำความผิดมาเป็นระยะเวลานานแล้ว จะต่างกันบ้างก็ในรายละเอียดปลีกย่อยบางประการเท่านั้น ดังจะได้อธิบายต่อไป

2.4.1 การรวมตัวกันกระทำความผิดในลักษณะของสมาคมลับอั้งยี่

เมื่อกล่าวถึงฐานความผิดของการรวมตัวกันกระทำความผิดของบุคคลที่ปรากฏในกฎหมายสารบัญญัติ เชื่อว่านักกฎหมายส่วนมากจะต้องเคยศึกษาถึงความผิดฐานอั้งยี่ ตามมาตรา 209 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งวางหลักว่า "ผู้ใดเป็นสมาชิกของคนละบุคคลซึ่งปกปิดวิธีดำเนินการ และมีความมุ่งหมายเพื่อการอันมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานอั้งยี่ ต้องระวางโทษ....."

เดิมไม่ปรากฏปัญหาอั้งยี่ในสมัยกรุงศรีอยุธยาแต่อย่างใด ปัญหาอั้งยี่เพิ่งจะมีปรากฏเด่นชัดในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ในช่วงตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จนถึงรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทั้งนี้เนื่องจากในราวกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 (ราวปลายพุทธศตวรรษที่ 24) ได้เกิดทุพภิกขภัย กบฏ การจลาจล และสงครามฝิ่น ขึ้นในประเทศไทย ประกอบกับหลาย ๆ ประเทศกำลังต้องการแรงงานราคาถูกเพื่อทดแทนแรงงานทาสที่เพิ่งจะเลิกหรือกำลังจะเลิก ชาวจีนซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวจีนที่มีถิ่นอาศัยอยู่ทางตอนใต้ของประเทศจึงได้อพยพไปยังประเทศต่าง ๆ และดินแดนที่ชาวจีนอพยพเข้าไปอยู่มากที่สุด ก็คือประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้³⁵ จากการที่เป็นชนกลุ่มน้อยและต่างถิ่น เป็นชนชั้นแรงงาน ชาวจีนเหล่านี้จึงมักจะได้รับกีดกันจากขุนนางท้องถิ่น (ปัญหาอั้งยี่โดยมากจะเกิดในบริเวณที่ห่างไกลจากเมืองหลวง จะมีเป็นส่วนน้อยที่เกิดปัญหาอั้งยี่ในเมืองหลวง ทั้งนี้เนื่องจากชาวจีนอพยพที่อยู่ในเมืองหลวงและบริเวณท่ง่ายต่อการสอดส่องดูแล) เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ชาวจีนดังกล่าวจึงนำรูปแบบของการจัดตั้งสมาคมลับที่เคยมีการจัดตั้งในประเทศจีนมาใช้

สมาคมลับในประเทศจีน เดิมมีการจัดตั้งขึ้นโดยชาวจีน เพื่อทำการโค่นล้มราชวงศ์ชิง ฟันฟุราชวงศ์หมิง ซึ่งก็คือการคิดก่อการกบฏนั่นเอง ดังนั้นการจัดตั้งองค์กรและการดำเนินการของ

³⁵ L.F.Comber . Chinese Secret Societies in Malaya : A Survey of the Traid Society from 1800 to 1900 (New York : J.J. Augustin Incorporated Publisher. 1959),p 36.

สมาคมจึงมีอาจที่จะกระทำได้โดยเปิดเผย จะต้องดำเนินการไปอย่างลับ ๆ มีสัญญา สัญลักษณ์ ที่เป็นที่รู้จักเฉพาะสมาชิกของสมาคมเท่านั้น

การตั้งสมาคมลับของชาวจีนในยุคแรก ๆ แม้จะนำเอารูปแบบของการจัดตั้งสมาคมลับ ในจีนมาใช้ แต่วัตถุประสงค์ของสมาคมที่ก่อตั้งขึ้นในประเทศไทยหรือสยามนั้น มิได้เป็นไปในทางที่เป็นปฏิปักษ์ต่อแผ่นดิน หากแต่เป็นไปในทางเพื่อการส่งเสริมการค้าของชาวจีนอพยพ รัฐบาลสยามจึงมิได้ใส่ใจที่จะดูแลกดขี่ เพราะถือว่าเป็นกลไกอันหนึ่งที่ชาวจีนใช้ในการควบคุมตนเอง การจัดตั้งสมาคมลับหรืออั้งยี่กลายเป็นปัญหาของประเทศไทยก็เมื่อสมาคมลับนั้นได้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ แทนที่จะจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการค้าของชาวจีนอพยพเท่านั้น กลับกลายเป็นสมาคมลับนั้นมุ่งใช้สมาชิกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ในทางที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น ก่อความวุ่นวาย ช่มชู้ ชูตรีด ปล้นสะดม หรือเป็นเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินกิจการต่าง ๆ เช่น การเข้าประมูลภาษีอากร ตลอดจนเป็นตัวแทนเกลี้ยกล่อมชาวจีนมาทำงานในประเทศไทย คำขายสุราเถื่อน และขายฝิ่น³⁶ ประกอบกับประเทศไทยในขณะนั้นได้ทำสนธิสัญญาทางการค้าและไม่ตรีกับประเทศตะวันตก ซึ่งตามสัญญาได้ให้สิทธิพิเศษแก่ชาวต่างประเทศหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่ชาวต่างประเทศมีสิทธิทางการศาลในประเทศไทย ซึ่งเรียกว่า "สิทธิสภาพนอกอาณาเขต" แล้วบรรดากงสุลชาติตะวันตกเหล่านั้น ตีความสนธิสัญญาดังกล่าว ในเรื่องสิทธิของชาวต่างประเทศในดินแดนไทย รวมไปถึงคนในบังคับของตนด้วย ชาวจีนและชาวชาติอื่น ๆ แม้กระทั่งชาวไทยเองบางส่วนเห็นเป็นโอกาสอันดี จึงไปสมัครเข้าเป็นคนในบังคับของชาติตะวันตก เมื่อคนเหล่านี้กระทำความผิดก็สามารถใช้สิทธิสภาพนอกอาณาเขตได้ ยังผลให้เกิดปัญหาต่อกระบวนการทางยุติธรรม นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อความมั่นคงโดยรวมของประเทศอีกด้วย รัฐบาลไทยใช้กุศโลบายหลายวิธีในการแก้ไขปัญหาการตั้งสมาคมลับนี้ ไม่ว่าจะเป็นการให้ความอนุเคราะห์แก่ชาวจีน โดยการตั้งนายอำเภอจีนและปลัดจีน เพื่อให้ชาวจีนได้มีหน้าที่ควบคุมดูแลตนเอง การเรียกหัวหน้าสมาคมมาทำทัณฑ์บนกับทางราชการว่าจะไม่คิดทรยศต่อแผ่นดิน การประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยอั้งยี่ ร.ศ. 116 เป็นต้น³⁷

³⁶ สุจิต พัทฒนสาร, "ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย อั้งยี่ : ช่องโหว่ ในประเทศไทย", วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530, หน้า 19.

³⁷ รายละเอียดเรื่องอั้งยี่ ดูได้ใน ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล, "สมาคมลับอั้งยี่ในประเทศไทย พ.ศ. 2367 - 2453", วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

2.4.2 การรวมตัวกันกระทำความผิดในลักษณะของก๊อกร เจ้าพ่อ และผู้มีอิทธิพล

การรวมกลุ่มกันของบุคคลเพื่อประกอบอาชญากรรมหรือร่วมกันกระทำความผิดในประเทศไทยมิได้มีแต่ดั้งเดิมที่นำรูปแบบมาจากสมาคมลับของชาวจีนเท่านั้น หากจะกล่าวถึงกลุ่มของบุคคลในการประกอบอาชญากรรม บุคคลทั่วไปอาจจะเห็นภาพที่คลุมเครือ แต่หากเอ่ยถึงคำว่า "เจ้าพ่อ" แล้ว เชื่อว่าบุคคลทั่วไปจะต้องนึกถึงภาพของผู้มีอิทธิพลซึ่งมีบริวารมาก และมีการใช้อิทธิพลกระทำในสิ่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำว่า "เจ้าพ่อ" จะมีที่มาอย่างไรไม่ปรากฏแน่ชัด บ้างก็ว่า เจ้าพ่อ มีรากศัพท์มาจากภาษาอังกฤษว่า God Father และใช้กันอย่างแพร่หลายหลังจากการเข้ามาฉายในประเทศไทยของภาพยนตร์เรื่อง The God Father³⁸ แต่ก็มีผู้ให้ความเห็นในกรณีดังกล่าวในทางตรงข้าม โดยเห็นว่าแม้ว่าเจ้าพ่อจะมีลักษณะใกล้เคียงกับมาเฟีย (Mafia) มาก แต่คำว่าเจ้าพ่อของไทยนั้น ไม่ได้มีที่มาจากคำว่า God Father โดยแปลตามคำว่า "เจ้า - พ่อ" อย่างที่มีการนำมาอ้างอิงกัน คำว่าเจ้าพ่อเป็นคำที่ใช้มานาน แม้ความหมายจะยังจำกัดเฉพาะเจ้าพ่อที่เป็นวิญญาณ แต่ความหมายใหม่ของคำว่าเจ้าพ่อถูกเขียนครั้งแรกในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 (ก่อนที่ภาพยนตร์เรื่อง The God Father จะเริ่มฉายในปี พ.ศ. 2515) ซึ่งหมายถึง เจ้าถิ่น ผู้คุ้มครองถิ่น โดยระบุว่าเป็นแสง³⁹ ทั้งข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ข่าวแรกของเจ้าพ่อที่เป็นที่รู้จักดีคือข่าวการจับกุมและถูกพิพากษาประหารชีวิตของ "เจ้าพ่อบางนกแขวก" ในปี พ.ศ. 2502 ซึ่งชี้ว่าการใช้คำว่าเจ้าพ่อในความหมายที่เกี่ยวกับคนที่มีอิทธิพลนี้มีมานาน หลังจากนั้นมาก็ปรากฏตามสื่อมวลชนจนเป็นที่รู้จักกันทั่วไป จนมีภาพพจน์ขึ้นมาว่าใครบ้างที่เป็นเจ้าพ่อในสังคมไทย แต่ที่สำคัญเจ้าพ่อไม่ใช่คำที่ใช้เรียกตัวเองหรือสรรพนามเรียกบุรุษที่สอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่เป็เจ้าพ่อจะหลีกเลี่ยงคำนี้เสมอ การที่มีการเอาความหมายของคำว่าเจ้าพ่อไปเชื่อมโยงกับคำว่า Mafia หรือ God Father จึงทำให้คำว่าเจ้าพ่อเป็นคำที่มีความหมายไปในเชิงอันตรายและเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดกฎหมาย⁴⁰

³⁸ สนธิ ลิ้มทองกุล , "ว่าด้วยปัญหาเจ้าพ่อ" , ผู้จัดการรายสัปดาห์ ฉบับพิเศษ 21 -- 27 พฤษภาคม 2533.

³⁹ เวียงรัฐ เนติโพธิ์ , "เจ้าพ่อในทัศนะของข้าราชการฝ่ายปกครองและตำรวจ" , วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2537 , หน้า 23.

⁴⁰ เฟิงอ่าง , หน้า 24 - 25.

2.4.2.1 หมู่บ้าน - นักเลงโต

ในสมัยโบราณ ผู้คนอยู่รวมกันเป็นบ้าน (หมู่บ้าน) เนื่องจากการปกครองประเทศเป็นแบบรวมศูนย์อำนาจเข้ามาในเมืองหลวง ดังนั้นในพื้นที่ที่ห่างไกล อำนาจรัฐจึงมีความเบาบางและมีความจำกัด ไม่มีกลไกอำนาจรัฐที่แผ่ขยายออกไปอย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะครอบงำท้องถิ่นได้ เพื่อความสงบสุขของแต่ละท้องถิ่น ท้องถิ่นนั้น ๆ จึงมักจะมีบุคคลที่เป็นนักเลงโตทำหน้าที่ควบคุมดูแลความสงบสุขของหมู่บ้าน จากจุดนี้ทำให้เห็นว่า นอกจากอำนาจที่เป็นทางการของรัฐแล้ว ยังมีอำนาจอย่างไม่เป็นทางการหรือที่เรียกว่าอิทธิพลซ้อนทับอยู่ในสังคมด้วย(ข้อสังเกตนี้จะเห็นได้ชัด ในบริเวณชายขอบของรัฐ ซึ่งห่างไกลจากเมืองหลวง อำนาจรัฐจะเปราะบาง แต่ในบริเวณใกล้เมืองหลวง อำนาจรัฐสามารถแผ่ขยายคุ้มครองให้ความปลอดภัยแก่สังคมได้อย่างเต็มที่ อำนาจรัฐอย่างไม่เป็นทางการหรืออิทธิพลก็จะมีบทบาทน้อยลง)

เนื่องจากนักเลงโตก็คือคนที่อาศัยในหมู่บ้านนั่นเอง ฐานะความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพของนักเลงโตจึงไม่มีความแตกต่างไปจากชาวบ้านในหมู่บ้าน ดังนั้น การที่นักเลงโตจะมีอิทธิพลเหนือหมู่บ้านได้ นักเลงโตจะต้องแสดงพลังเหนือชีวิตและทรัพย์สินของชาวบ้าน เพื่อเป็นเครื่องพิสูจน์ความสามารถและความแข็งแกร่งของนักเลง เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เน้นการผลิตสินค้าทางการเกษตรเป็นหลัก บทพิสูจน์ความสามารถและความแข็งแกร่งของนักเลงในอดีตจึงอยู่ที่การขโมยควาย เพราะควายเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต เป็นความจำเป็นในการดำรงชีพ ควายของใครหาย อยู่ที่ใคร เป็นที่รู้กันในหมู่ของนักเลง ดังนั้น ชาวบ้านจึงต้องพึ่งนักเลงในเรื่องนี้⁴¹

จากกรณีดังกล่าว ผู้เขียนเห็นว่า เมื่อนักเลงโตต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือชุมชนที่ตนอาศัย แต่ลำพังฐานะความเป็นอยู่และอาชีพ ไม่เอื้อที่จะส่งให้นักเลงมีอิทธิพลเหนือท้องถิ่นได้ นักเลงโตจึงต้องใช้พฤติกรรมเชิงรุนแรง เพื่อเพิ่มบทบาทความสำคัญของตน โดยหวังผลให้เกิดอิทธิพลต่อชุมชน ซึ่งก็เกิดสัมฤทธิ์ผลในระดับหนึ่ง เพราะหมู่บ้านในชนบทที่อำนาจการคุ้มครองจากรัฐเข้าไปไม่ถึงมักจะเลือกผู้ที่มีลักษณะนักเลงเป็นผู้นำเพื่อทำหน้าที่ป้องกันภัยจากภายนอกหมู่บ้าน จึงมักจะพบบุคคลที่เป็นอดีตนักเลงเป็นผู้นำชุมชนเสียมาก

ต่อมา เมื่อมีการปฏิรูประบบการปกครองส่วนท้องถิ่นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการกำหนดให้ท้องถิ่นทั่วราชอาณาจักรขึ้นกับกระทรวงมหาดไทย โดยการปก

⁴¹ สีนุชชัย ศุกรแพทย์, บทบาทของ "เจ้าพ่อ" ในการเมืองไทย พ.ศ. 2517 – 2535, วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2539, หน้า 19.

ครองแบบเทศาภิบาล ความสำเร็จของการรวมอำนาจสู่ศูนย์กลางอาศัยการประสานผลประโยชน์ระหว่างรัฐกับท้องถิ่น การจัดระบบการปกครองเป็นไปโดยรัฐยอมรับในพลังท้องถิ่น เป็นพันธมิตรกับผู้นำท้องถิ่นทั้งในระดับที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยอาศัยพลังหรือโครงสร้างอำนาจเดิมในท้องถิ่นเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บผลประโยชน์ในรูปแบบของภาษี ขณะเดียวกัน รัฐก็ยอมรับสถานะและบทบาทผู้นำชุมชนของนักเลงท้องถิ่น เพื่อใช้ประโยชน์ในการสืบหาข่าว หรือควบคุมอาชญากรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ถือเป็นการร่วมมือกันระหว่างราชการกับท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่ง ความสัมพันธ์ที่เอื้อประโยชน์กันระหว่างชาวบ้าน นักเลง และรัฐ จึงทำให้นักเลงอยู่ในสังคมไทยได้ตลอดมา โดยมีการปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมในแต่ละช่วงเวลา เมื่อใดที่อำนาจรัฐเข้มแข็ง กลไกของรัฐทำงานได้ครอบคลุมพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อนั้นบทบาทของนักเลงก็จะตกเป็นรอง ในทางกลับกันหากอำนาจรัฐอ่อนแอ เป้าหมายในการปกครองท้องถิ่นเน้นการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์มากกว่าการให้บริการ สถานการณ์เช่นนี้ก็จะเสริมบทบาทของนักเลงในฐานะผู้นำชุมชนให้โดดเด่นยิ่งขึ้น⁴² ดังนั้นนักเลงบางคนจึงอาจได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ใหญ่บ้านหรือกำนัน ในกรณีเช่นนี้ เขาจึงมีบทบาทสองอย่างคือบทบาทเดิมที่เป็นนักเลงหรือนักเลงโต ที่ให้ความคุ้มครองคนในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นอำนาจอย่างไม่เป็นทางการ ส่วนอีกบทบาทหนึ่งที่ถูกสวมเข้าไป คืออำนาจหน้าที่ที่เป็นทางการ ทำให้นักเลงโตที่เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีทั้งอำนาจที่เป็นทางการและอำนาจที่ไม่เป็นทางการ (อิทธิพล) ลักษณะเช่นนี้ อำนาจของพวกนักเลงโต จึงมิได้ถูกลดบทบาทความเป็นผู้นำที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น หากแต่ทำให้อำนาจแบบนักเลงโตเข้ามาผนวกเอาอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากอำนาจรัฐไว้ด้วย จึงมีผลต่อการเสริมสร้างอิทธิพลของนักเลงโตให้สูงขึ้นด้วย⁴³

จะเห็นได้ว่าในช่วงแรกของการปฏิรูประบบการปกครอง ด้วยความจำกัดบางประการของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นด้านกำลังคน ความเข้าใจในท้องถิ่น อำนาจรัฐจึงต้องประนีประนอมกับอำนาจอย่างไม่เป็นทางการอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งซ่อนตัวอยู่ในพื้นที่ (อิทธิพลของนักเลงโต) แต่ก็มีใช้การประนีประนอมโดยปราศจากเงื่อนไข ทั้งนี้เนื่องจากอิทธิพลของนักเลงโตในท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของพลังอำนาจที่ดำรงอยู่ในท้องถิ่น มิได้มีลักษณะของการเป็นพลังในการทำทลายต่อสู้กับอำนาจรัฐอย่างชัดเจน เหมือนกับพวก กบฏหัวเมือง กบฏผีบุญ และกบฏอั้งยี่⁴⁴

⁴² อัจฉราพร กมฺพพิสมัย ใน นิธิ เอียวศรีวงศ์. คนธรรมดา. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, พ.ศ. 2536, หน้า 105.

⁴³ สิ้นธุชัย ศุกรแพทย์, หน้า 20.

⁴⁴ สิ้นธุชัย ศุกรแพทย์, หน้า 24.

2.4.2.2 ก๊กโจร - เสือ

การขัดแย้งระหว่างอิทธิพลของนักเลงโตกับอำนาจรัฐ มาปรากฏอย่างชัดเจนเมื่อนักเลงโตมีพฤติกรรมที่บิดผัน เปลี่ยนแปลงบทบาทของตนมาเป็นหัวหน้าก๊กโจรออกปล้นสะดม เมื่อนักเลงเปลี่ยนสภาพกลายเป็นโจร อิทธิพลที่เคยเป็นสิ่งที่ชอบธรรมก็เริ่มเสื่อม กลายเป็นอิทธิพลเถื่อนหรือคนนอกกฎหมายไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับแต่ภายหลังปี พ.ศ. 2398 มีการขยายตัวทางการค้าไปในชนบทอย่างรวดเร็ว ระบบเงินตราเข้ามามีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจของหมู่บ้านในชนบทมากขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักเลงโตบางคน นักเลงโตบางคนจะไม่ทำหน้าที่คุ้มครองป้องกันหมู่บ้านของตนให้พ้นจากการรุกรานจากภัยนอกหมู่บ้าน แต่กลับกลายเป็นโจรผู้ร้าย หรือมีความสัมพันธ์กับโจรผู้ร้ายในการเข้าปล้นสะดมหรือลักโคกระบือของชาวนาในหมู่บ้านของตนเอง⁴⁵ จะเห็นได้ว่าการกระทำดังกล่าวมิอาจกระทำได้แต่เพียงลำพังคนเดียว นักเลงที่กลายเป็นโจรจำเป็นต้องร่วมมือกันกระทำความผิดเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล

ปัจจัยที่สำคัญอีกประการที่ทำให้เกิดการปล้นสะดมของก๊กโจรต่าง ๆ ก็ได้แก่ ในระยะที่แรงงานทาสในทศวรรษที่ 2420 และ 2430 กำลังกลายเป็นแรงงานอิสระ เพราะผลจากการออกกฎหมายลดค่าตัวทาส และมีพระราชบัญญัติเลิกทาสในที่สุด ทาสจำนวนมากที่เป็นแรงงานอิสระได้เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการขยายตัวของผลผลิตข้าวที่สูงเพิ่มขึ้น⁴⁶ ประกอบกับการนำระบบการเรียกเก็บเงินค่าราชการมาทดแทนระบบการเกณฑ์แรงงานในลักษณะเข้าเดือนออกเดือน⁴⁷ จึงทำให้เกิดผลิตผลส่วนเกินในการผลิตข้าวของภาคเกษตรกรรม

อาณาบริเวณที่เป็นที่ตั้งของก๊กโจร จะอยู่ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี สระบุรี ลพบุรี เป็นต้น ลักษณะของกลุ่มโจรหรือก๊กโจรที่ตั้งขึ้นมักจะมีจำนวนนับสิบคน ขึ้นอยู่กับก๊กโจรใหญ่หรือเล็ก เท่าที่ปรากฏให้เห็นมีตั้งแต่ 20 , 30 และ 40 คน เป็นต้น ลักษณะการออกปล้นจะ

⁴⁵ สุวิทย์ ไททยวัฒน์, วิวัฒนาการเศรษฐกิจในชนบทในภาคกลางของประเทศไทย พ.ศ. 2394 – 2495, วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521, หน้า 74 – 77.

⁴⁶ วิชัย เสวะมาตย์, การเลิกทาสในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระนคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2510, หน้า 23 – 24.

⁴⁷ ขจร สุขพานิช, ฐานันดรไพร่ในประวัติศาสตร์และการเมือง, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2516, หน้า 145 – 153.

รุนแรง มีการปล้นครั้งใหญ่ เช่น ปล้นทั้งตลาด บางครั้งปล้นแห่งเดียวกันถึง 3 ครั้ง ใน 4 เดือน บางคราวก็โจมตีกองเกวียน ปล้นบ่อนการพนัน ปล้นโรงฝิ่น⁴⁸

ในที่นี้จะขอกล่าวถึงก๊กโจรหรือชุมนุมโจรที่มีชื่อเสียงก๊กหนึ่ง เนื่องจากเห็นว่าก๊กโจรนี้มีลักษณะที่น่าสนใจในแง่ที่ว่า ก๊กของโจรนี้ได้ใช้อิทธิพลที่ตนมี เข้าต่อรองกับอำนาจรัฐ (ในท้องถิ่น) เพื่อที่จะให้ตนหรือกลุ่มของตนรอดพ้นจากการดำเนินคดีตามกฎหมาย ก๊กโจรนั้นคือ ชุมโจรหรือก๊กโจรของ เลือ่ฝ้าย แห่งจังหวัดสุพรรณบุรี

จังหวัดสุพรรณบุรีมีชุมนุมโจรใหญ่ 4 ชุมโจร ชุมโจรเหล่านี้ถูกขนานนามว่า ลี้อสุพรรณ ได้แก่ ชุมโจรเลือ่ฝ้าย มีลูกน้องคือ เลือ่ใบ เลือ่ดำ และเลือ่มเหศวร มีบริวารโจรกว่า 100 คน ชุมโจรเลือ่เกลี้ย อยู่ที่บ้านสามเอก มีบริวารประมาณ 65 คน ชุมโจรเลือ่ดอยอยู่ที่บ้านปากน้ำ บริวารประมาณ 35 คน ต่อมาชุมนุมโจรเลือ่ดำอยู่ที่บ้านสะแกไร่อ้อย มีลูกน้อง คือ เลือ่มู่ย เลือ่เมฆ เลือ่เย็น เลือ่โลณี บริวารไม่ปรากฏแน่ชัด⁴⁹ ภายหลังเลือ่ใบและเลือ่มเหศวรได้แยกออกมาตั้งชุมนุมโจรสระ แต่ก็ต้องส่งทรัพย์สินบางส่วนที่ได้จากการปล้นให้แก่เลือ่ฝ้ายด้วย⁵⁰

ชุมนุมโจรของเลือ่ฝ้ายออกปล้นประชาชนอย่างหนักในช่วงทศวรรษ 2480 ซึ่งขณะนั้นบ้านเมืองต้องประสบกับภาวะข้าวยากมากแพง เพราะต้องเผชิญกับพิษภัยที่เกิดขึ้นจากสงครามโลกครั้งที่ 2 รัฐบาลจำเป็นต้องป้องกันภัยจากศัตรูภายนอก จึงไม่สู้จะใส่ใจกับปัญหาชุมนุมโจรต่าง ๆ ที่ออกปล้นในพื้นที่หลายจังหวัดของภาคกลาง ปล่อยให้อำนาจรัฐที่อยู่ในท้องถิ่น (ได้แก่ จังหวัด และอำเภอ) จัดการกับปัญหาโจรผู้ร้ายกันเอง (ปัญหานี้คล้ายคลึงกับการที่ Federal Bureau of Investigation หรือ FBI ของสหรัฐอเมริกามุ่งที่จะต่อต้านคอมมิวนิสต์ โดยละเลยการก่ออาชญากรรมของมาเฟียในระยะแรกเริ่ม) เมื่ออำนาจรัฐที่อยู่ในท้องถิ่นไม่สามารรถปราบชุมนุมโจรหรือก๊กโจรได้อย่างถึงที่สุด ก็พยายามหันมาประนีประนอมกับเลือ่ผู้เป็นหัวหน้าชุมนุมโจร ด้วยการตกลงกันไม่ให้ปล้นละดมชาวบ้านในพื้นที่รับผิดชอบของตน ในขณะที่เดียวกันชุมนุมโจรเหล่านี้ก็ต้องมีการส่งส่วยหรือทรัพย์สินรายได้บางส่วนให้กับผู้มีอำนาจบ้างเป็นการตอบแทน⁵¹

⁴⁸ สิ้นธุชัย ศุกรแพทย์, หน้า 37.

⁴⁹ เพลิง ภูผา (นามแฝง), เลือ่ฝ้าย, กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์แซร์แมน, 2538, หน้า

⁵⁰ สิ้นธุชัย ศุกรแพทย์, หน้า 42.

⁵¹ สิ้นธุชัย ศุกรแพทย์, หน้า 45.

การที่ชุมโจรก็กเสื่อฝ้ายมีความสัมพันธ์กับข้าราชการในจังหวัดสุพรรณบุรีอย่างใกล้ชิด ทำให้เสื่อฝ้ายมีอำนาจและอิทธิพลสูงขึ้นไปกว่าเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงการโจร เสื่อฝ้ายและชุมโจรของเขาสามารถดำรงอยู่ได้โดยไม่ต้องกลัวว่าทางการในพื้นที่จะปราบปราม หรือหากจะมีนโยบายจากส่วนกลางและสั่งกำลังเข้ามาปราบโจร ชุมโจรของเสื่อฝ้ายก็จะต้องน้อยมาก หรือมีโอกาสนหลบหนีการปราบปรามของทางการไปได้ เหมือนล่วงรู้ความเคลื่อนไหวของทางการ⁵²

การที่เสื่อฝ้ายเข้าทำความสัมพันธ์กับข้าราชการในจังหวัดสุพรรณบุรีนี้ ผู้เขียนมีความเห็นว่า เนื่องจากเสื่อฝ้ายอาจเริ่มตระหนักว่า ลำพังอิทธิพลนอกกฎหมายที่อาศัยเฉพาะความรุนแรง มิอาจดำรงอยู่ได้อย่างปลอดภัย เสื่อฝ้ายจึงอาศัยการเจรจาต่อรองกับข้าราชการในพื้นที่ โดยต่างฝ่ายต่างเอื้อผลประโยชน์ให้แก่กันและกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าชุมโจรของเขาได้รับความคุ้มครองจากกลไกของรัฐในท้องถิ่นอยู่บ้าง

แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการใช้อิทธิพลของเสื่อฝ้ายเป็นไปในลักษณะของคนนอกกฎหมายที่ดำรงชีพอยู่ด้วยวิธีการปล้นสะดมแต่เพียงอย่างเดียว ไม่ปรากฏว่าเสื่อฝ้ายมีอาชีพอื่นใดอีก (แม้ภายหลังเสื่อฝ้ายจะไม่ได้ออกนำปล้นเอง แต่ก็ได้รับส่วนแบ่งจากก๊กโจรบริวารอย่างลมำเสมอ) จึงเป็นการทำทลายอำนาจรัฐ โดยเฉพาะอำนาจรัฐจากส่วนกลางอย่างรุนแรง ในที่สุดเสื่อฝ้ายก็ถูกวิสามัญฆาตกรรมจากหน่วยเฉพาะกิจของกรมตำรวจที่ส่งไปจากส่วนกลาง

โดยภาพรวมแล้ว อาจเปรียบเทียบได้ว่า ก๊กโจรของเสื่อฝ้ายเป็นองค์กรอาชญากรรมรูปแบบหนึ่งที่มีการรวมตัวกันของบรรดาโจรหลาย ๆ คน โดยมีเสื่อฝ้ายเป็นหัวหน้าองค์กร ๙ มีลูกน้องระดับรองลงมาคุมกำลังพลอีกที มีความพยายามที่จะมีลายสัมพันธ์กับอำนาจรัฐในส่วนท้องถิ่น แต่เนื่องจากองค์กร ๙ ดำรงอยู่ด้วยวิธีการปล้นสะดมแต่เพียงอย่างเดียว ไม่มีอาชีพหรือกิจการอื่นใดรองรับ จึงเป็นการทำทลายกฎหมายอย่างรุนแรง อำนาจรัฐจากส่วนกลางไม่อาจที่จะประนีประนอมให้ได้ จึงต้องปราบปรามโดยวิธีที่เด็ดขาด

ก๊กโจรของเสื่อฝ้ายเป็นตัวอย่างขององค์กรอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในช่วงทศวรรษที่ 2470 ต่อ 2480 แต่ในช่วงทศวรรษที่ 2490 ถึง 2500 มีบุคคลหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลและใช้อิทธิพลในเชิงนักเลงจนเป็นที่กล่าวถึงโดยทั่วไป แต่การใช้อิทธิพลของเขามีความแตกต่างจากการใช้แต่เฉพาะอิทธิพลเถื่อนของเสื่อฝ้ายในหลายประการ ดังจะได้กล่าวในหัวข้อ 2.4.2.3

⁵² สิ้นธชัย ศุกรแพทย์, หน้า 45.

2.4.2.3 เจ้าพ่อในยุคทศวรรษที่ 2490 – 2500

เจ้าพ่อบางนกแขวกเป็นชื่อเรียกบุคคล ๆ หนึ่ง (ขอสงวนนาม) ซึ่งมีอิทธิพลอย่างยิ่งในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงครามและในบริเวณลำนํ้าต่าง ๆ ในแถบภาคกลางตอนล่าง เนื่องจากเป็นเจ้าของกิจการเดินเรือโยงและเรือโดยสารหลายบริษัท นอกจากนี้ยังมีกิจการทำป่าไม้โดยได้รับสัมปทานในเขตจังหวัดกาญจนบุรีและประจวบคีรีขันธ์ ทำธุรกิจค้าไม้ซุง มีหุ้นส่วนกับโรงไฟฟ้าในกรุงเทพฯ และยังคงเคยเข้าหุ้นกับบริษัทในจังหวัดลำปางทำธุรกิจโรงฝึน ก่อนหน้าที่กฎหมายห้ามสูบฝึนจะบังคับใช้ เนื่องจากความต้องการผูกขาดการเดินเรือซึ่งเป็นธุรกิจหลัก เจ้าพ่อบางนกแขวกซึ่งมีพรรคพวก ลูกน้อง และมีมือปืนภายใต้อาณัติเป็นจำนวนมาก จึงใช้วิธีการของนักเลง คือใช้ความรุนแรงในการทำธุรกิจและประกาศอำนาจของตน นอกจากนี้เจ้าพ่อคนดังกล่าวยังคงเคยมีพฤติกรรมในเชิงโจร ออกปล้นสะดม ปล้นร้านทอง ข่านายบุญก้อน ศรีสุวรรณ ส.ส.จังหวัดสมุทรสาคร⁵³

แม้พฤติกรรมของเจ้าพ่อผู้นี้จะเกี่ยวข้องกับการก่ออาชญากรรมหลายคดี แต่ทางราชการก็มีอาจนำตัวมาดำเนินคดีได้โดยง่าย ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าพ่อคนดังกล่าวมีสายสัมพันธ์ที่ดีทั้งต่อข้าราชการในระดับท้องถิ่น และข้าราชการในส่วนกลาง เช่น พลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ เป็นต้น⁵⁴

แต่ในที่สุดเจ้าพ่อผู้นี้ก็ถูกจับกุมดำเนินคดี เนื่องจากเป็นผู้วางแผนและใช้ให้มือปืนไปฆ่าทนายความคนหนึ่ง เพราะต้องการที่จะช่วยเหลือพรรคพวกที่มีกรณีขัดแย้งกับผู้ตาย ในที่สุดศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้พิพากษาประหารชีวิตของเจ้าพ่อคนดังกล่าว โดยมีกรกล่าวกันว่าเหตุที่ทำให้เขาต้องถูกจับกุมดำเนินคดีนี้ เนื่องมาจากนายตำรวจผู้หนึ่งซึ่งเคยมีความขัดแย้งกับเจ้าพ่อผู้นี้ มีส่วนเกี่ยวข้องในการเปิดเผยความผิด⁵⁵

จะเห็นได้ว่าความแตกต่างระหว่างเจ้าพ่อผู้นี้กับเสือฝ้าย ก็คือ แม้เจ้าพ่อคนดังกล่าวจะมีพฤติกรรมในเชิงอำนาจหรือเชิงโจร มีการใช้ความรุนแรง เพื่อแสดงอำนาจของตน แต่เขาก็มิได้ใช้การปล้น หรือความรุนแรง เป็นส่วนประกอบสำคัญในการดำรงชีพ หากแต่ยังคงมีภาพของความเป็นนักธุรกิจ (แม้ว่าจะจะเป็นธุรกิจที่ใช้อิทธิพลผูกขาด) แฝงอยู่ด้วย นอกจากนี้ยังมีการสร้างความมั่นคงให้กับอิทธิพลของตนด้วยการอิงแอบผู้ใช้อำนาจรัฐ ทั้งในส่วนท้องถิ่นและส่วนกลาง แต่อย่างไรก็ตามการเข้า

⁵³ เวียงรัฐ เนติโพธิ์ , หน้า 68 – 71.

⁵⁴ ลินธุชัย ศุกรแพทย์ , หน้า 69.

⁵⁵ ลินธุชัย ศุกรแพทย์ , หน้า 68.

ไปมีความสัมพันธ์กับผู้ใช้อำนาจรัฐยังเป็นไปในลักษณะของการเข้าอยู่ภายใต้อาณัติ ดังนั้น เมื่อเกิดเหตุการณ์รุนแรงเกินกว่าที่จะประนีประนอมให้แก่กัน รัฐจึงสามารถเข้าจัดการกับเจ้าพ่อผู้นั้นได้อย่างไม่ยาก

2.4.2.4 เจ้าพ่อในยุคปัจจุบัน

ในช่วงปี 20-30 ปี ที่ผ่านมาแหล่งทรัพยากรทางอำนาจ (source of power) ของเจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพลได้เปลี่ยนไป เจ้าพ่อหรือผู้มีอิทธิพล (ซึ่งอาจเป็นหัวหน้าขององค์กรอาชญากรรม) มิได้มีอิทธิพลเหนือท้องถิ่นโดยอาศัยความรุนแรงเพื่อข่มขู่ประชาชนเท่านั้น ทว่า ยังมีปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เข้ามาลดความรู้สึกของความเป็นปฏิปักษ์จากสังคม ผู้มีอิทธิพล (หรือหัวหน้าองค์กรอาชญากรรม) มักอยู่ในฐานะของผู้กว้างขวางในระดับจังหวัดหรือภูมิภาค มีการบริจาคเพื่อการสาธารณะมากมาย มีการพัฒนาตนเองจนเป็นผู้นำอย่างเป็นทางการในการปกครองส่วนท้องถิ่น (มักปรากฏในหลายพื้นที่ว่าผู้นำในการปกครองส่วนท้องถิ่นมักมีประวัติที่โลดโผน เป็นผู้กว้างขวางหรือเป็นนักเลงเก่า) นอกจากนี้การเข้ามีความสัมพันธ์กับอำนาจรัฐทั้งในส่วนท้องถิ่นและส่วนกลางยังมีการพัฒนาไปจากเดิมมาก ผู้มีอิทธิพล (หรือหัวหน้าองค์กรอาชญากรรม) ไม่ได้อยู่ในฐานะของการอยู่ภายใต้อาณัติผู้ใช้อำนาจรัฐอีกต่อไป ที่ผ่านมามีการปกครองระบอบประชาธิปไตย ระบบรัฐสภาของประเทศไทย ยังไม่มีเสถียรภาพเท่าที่ควร ทำให้เกิดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างต่อเนื่อง (โดยอยู่ไม่ครบวาระ) ผู้มีอิทธิพลในจังหวัดหรือในภูมิภาคมักมีส่วนเกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือผู้สมัคร หรือแม้แต่การเป็นผู้คัดเลือก กำหนดตัวผู้สมัครเอง จึงทำให้รูปแบบของความสัมพันธ์เปลี่ยนจากการอยู่ภายใต้อาณัติ มาเป็นผู้ให้ความอุปถัมภ์ (กรณีจะคล้ายคลึงกับอัลคาโปน หัวหน้าแก๊งสเตอร์ในชิคาโก สหรัฐอเมริกา ซึ่งใช้องค์กรอาชญากรรมของตนสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีของเมือง โดยอัลคาโปนสามารถใช้ได้ทุนที่ทำการของนายกเทศมนตรีเป็นที่เก็บสุราเถื่อนของตน และเคยทำร้ายร่างกายนายกเทศมนตรีต่อหน้าตำรวจและประชาชนมาแล้ว)

เจ้าพ่อหลาย ๆ คนมักจะอาศัยอิทธิพลในท้องถิ่นเพื่อให้ได้มาซึ่งสัมปทานหรือธุรกิจประเภทผูกขาดในท้องถิ่น เช่น การขออนุญาตขุดตักดินลูกรังในที่สาธารณะ การขอสัมปทานทำดิน ทำหิน หรือไม่ก็เป็นธุรกิจที่ต้องอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ต้องแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกัน เช่น การได้รับสิทธิผูกขาดการเป็นเอเยนต์จำหน่ายสุรา แล้วนำผลประโยชน์ที่ได้จัดสรรแบ่งปันให้แก่พรรคพวก ลูกน้อง ส่วนราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บริจาคเพื่อการสาธารณประโยชน์หรือแม้กระทั่งบุคคลที่อาจไม่รู้จักกันเลย ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างบารมี อำนาจ และความเกรงใจ ซึ่งการที่มีการจัดสรรผลประโยชน์ให้แก่ส่วนราชการตลอดจนกำนันและผู้ใหญ่บ้านนี้เอง ที่ทำให้สามารถใช้อำนาจอิทธิพลครอบ

จำบรรดาข้าราชการผู้ใช้อำนาจรัฐได้ การแบ่งปันผลประโยชน์ดังกล่าวทำให้การขออนุญาตเข้าเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากรัฐในรูปของการขออนุญาตดำเนินการต่าง ๆ ในที่สาธารณะ การขอสัมปทานต่าง ๆ ได้รับความสะดวก และอาจเลี่ยงความยุ่งยากทางกฎหมายที่พอจะหลีกเลี่ยงได้ การรับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการกว้านซื้อและบังคับขายที่ดินในราคาต่ำแล้วขายต่อในราคาสูงกว่าเดิมหลายเท่าตัว หรือแม้กระทั่งการโกงการเลือกตั้งอย่างโจ่งแจ้ง เพื่อให้ผู้สมัครที่ตนสนับสนุนได้รับเลือกตั้ง⁵⁶

แม้ว่าในปัจจุบันเจ้าพ่อหลาย ๆ คนจะมีภาพพจน์ด้านหนึ่งเป็นนักธุรกิจ (ซึ่งแม้จะอาศัยพฤติกรรมเชิงนักเลงผูกขาดกิจการ) แต่ในอีกด้านเจ้าพ่อหลายคนก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องผิดกฎหมายมากมาย (คล้ายกับเจ้าพ่อ ค. แห่งซอยสวนมะลิ ที่มีภาพของการเป็นเจ้าของค่ายมวย แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นที่รู้จักในวงกว้างว่า เจ้าพ่อ ค. เป็นเจ้าพ่อที่ใหญ่ที่สุดกรุงเทพมหานครและบ่อนการพนันทุกบ่อนจะต้องส่งผลประโยชน์ให้แก่เจ้าพ่อ ค. เป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้ได้รับความคุ้มครอง ภายหลังเจ้าพ่อ ค. พยายามสร้างภาพของความเป็นผู้ทำประโยชน์ให้กับสังคม โดยการเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมสาธารณะหลายแห่ง และมีแผนการที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ต้องถูกฆาตกรรมเสียก่อน โดยคนร้ายใช้อาวุธสงครามยิงถล่มรถยนต์ของเจ้าพ่อ ค. อย่างอุกอาจ บนถนนย่านชานเมือง) จากรายงานลับของ พล.ต.ท.เสรี เตมียเวส เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง พ.ต.อ. ปฏิบัติหน้าที่รองผู้กำกับการตำรวจภูธร ภาค 2 ซึ่งรับผิดชอบการปราบปรามขบวนการผิดกฎหมายของผู้มีอิทธิพลสรุปความได้ว่า มีขบวนการลักลอบนำเข้าของเถื่อน หนีภาษีต่าง ๆ เช่น สุรา บุหรี่ เครื่องไฟฟ้า หนังสือดีวีดี เครื่องประดับ จะเน้นหนักในพื้นที่ 6 จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี สมุทรปราการ และ ฉะเชิงเทรา กลุ่มบุคคลที่ดำเนินการประกอบด้วย เจ้าของโรงแรมใหญ่แห่งหนึ่ง เป็นนายทุนดำเนินการนำสุราและบุหรี่ยามาเก็บไว้ที่บ้าน จากนั้นจะนำมาจ่ายที่โรงแรมของตน อีกบุคคลหนึ่งดำเนินการผิดกฎหมายทุกประเภท และยังขยายธุรกิจไปพัวพันขบวนการค้าอาวุธ คาดว่าจะมีการนำเข้าจากชายแดนด้านจังหวัดตราดแล้วนำไปขายให้ชนกลุ่มน้อยทางพม่า โดยมีผลประโยชน์แนบแน่นอยู่กับข้าราชการตำรวจและฝ่ายปกครอง⁵⁷

นอกจากนี้ยังปรากฏว่า ในเรื่องการพัวพันการค้าของเถื่อนนี้ เป็นการโยงใยกันระหว่างผู้มีอิทธิพลในภาคตะวันออกหลายคน และยังเชื่อมโยงมาถึงเจ้าพ่อในกรุงเทพฯ ด้วย เหตุที่ทางราชการไม่

⁵⁶ มติชนสุดสัปดาห์, ปีที่ 9, ฉบับที่ 3004, พ.ศ. 2529, หน้า 14.

⁵⁷ มติชนสุดสัปดาห์, ปีที่ 9, ฉบับที่ 391, 2531, หน้า 13

สามารถดำเนินคดีได้ เนื่องจากขาดพยานหลักฐาน และการที่มีการฆาตกรรมผู้ใหญ่นาน กำนัน หรือผู้มีอิทธิพลบางคนนั้น มีหลายครั้งที่มีความเกี่ยวข้องกับอิทธิพลของ เจ้าพ่อในพื้นที่⁵⁸

เจ้าพ่อบางคนก็เคยให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชนว่าเคยเป็นเจ้าของมือหายใต้ดิน บ่อนการพนัน บาร์ ไนต์คลับ ซึ่งระยะแรกจำเป็นต้องอยู่ภายใต้การอุปถัมภ์ของข้าราชการระดับสูงในจังหวัด คือ ฝ่ายปกครองและตำรวจ ซึ่งจำเป็นที่เจ้าพ่อต้องตอบแทนผู้อุปถัมภ์ด้วยการจ่ายเงินหรือสิ่งตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เปลี่ยนรถยนต์คันใหม่ให้⁵⁹ เมื่อสามารถสั่งสมอิทธิพล โดยมีฐานอำนาจทางเศรษฐกิจมากขึ้น เจ้าพ่อจึงไปพัฒนาอิทธิพลของตนให้มีเหนือข้าราชการในจังหวัด⁶⁰

การใช้อิทธิพลของเจ้าพ่อบางคนนอกจากจะเป็นไปเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนเองแล้ว ยังมีการใช้อิทธิพลช่วยเหลือคุ้มครองพรรคพวกลูกน้อง ให้พ้นจากความรับผิดชอบทางกฎหมาย หรือได้รับการลดหย่อนทางกฎหมาย เช่น สามารถใช้อิทธิพลแก้ไขอายุของลูกน้องที่ถูกจับกุมดำเนินคดี จากอายุ 48 ปี เป็น 17 ปี เพื่อให้ได้รับการลดหย่อนโทษ⁶¹

เมื่อพิจารณาจากการดำเนินกิจการในส่วนที่ผิดกฎหมายของเจ้าพ่อบางคนในปัจจุบันแล้ว จะเห็นได้ว่าแม้รูปแบบในการดำเนินการจะไม่มี ความสลับซับซ้อนมากนักเมื่อเทียบกับองค์กรอาชญากรรมของต่างประเทศ แต่ก็มีการจัดลำดับชั้นในการบังคับบัญชา โดยมีเจ้าพ่อในฐานะหัวหน้าองค์กรอาชญากรรม เป็นผู้ควบคุมสั่งการผ่านไปยังลูกน้องในระดับรอง ซึ่งมักเป็นญาติพี่น้องที่ไว้วางใจได้ สั่งการให้สมาชิกในระดับล่างเป็นผู้ลงมือดำเนินธุรกิจที่ผิดกฎหมายต่าง ๆ โดยเจ้าพ่อจะเป็นผู้ได้ประโยชน์ตอบแทนในการดำเนินสิ่งผิดกฎหมาย นั้น และจะมีการแบ่งปันให้แก่สมาชิกที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดอย่างทั่วถึง เมื่อสมาชิกขององค์กรถูกจับกุมดำเนินคดีก็จะมี ความพยายามช่วยเหลือเพื่อให้พ้นผิดหรือได้รับโทษน้อยที่สุด เช่นเดียวกับลักษณะการดำเนินงานของมาเฟียดังที่กล่าวในหัวข้อ 2.3.1

⁵⁸ สิ้นรัชชัญ สุกรแพทย์, หน้า 143.

⁵⁹ มติชนสุดสัปดาห์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 319 พ.ศ.2529 หน้า 6

⁶⁰ สิ้นรัชชัญ สุกรแพทย์, หน้า 162

⁶¹ ผาสุก พงษ์ไพจิตร และสังคีต พิริยะรังสรรค์ (บรรณาธิการ) .จิตสำนึกและอุดมการณ์ของประชาธิปไตยร่วมสมัย. ศูนย์การศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539. หน้า 147-148

2.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบขององค์กรอาชญากรรมในต่างประเทศกับการดำเนินกิจการที่ผิดกฎหมายในประเทศไทย

จากที่ได้ศึกษามาในข้างต้นจะเห็นได้ว่าองค์กรอาชญากรรมในต่างประเทศไม่ว่าจะเป็น มาเฟีย หรือยาคุซ่า จะเน้นและให้ความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการดำเนินธุรกิจหรือกิจการผิดกฎหมายที่มีสภาพของการผูกขาด เช่น ธุรกิจของการค้าประเวณี ยาเสพติด การค้าสินค้าหนีภาษี อาวุธสงคราม เนื่องจากเป็นกิจการที่ให้ผลตอบแทนสูงและคุ้มค่าต่อความเสี่ยง มีการปกปิดวิธีการดำเนินการตลอดจนพยานหลักฐานและแปรสภาพของทรัพย์สินที่ได้รับ เกี่ยวข้องและเกี่ยวเนื่องจากการกระทำความผิด เมื่อสมาชิกขององค์กรถูกจับกุมดำเนินคดีแล้วไม่ขัดทอดมายังองค์กรอาชญากรรม จะมีความพยายามเพื่อช่วยเหลือให้พ้นผิดหรือให้ได้รับโทษน้อยที่สุด ลักษณะดังกล่าวไม่ได้แตกต่างในสาระสำคัญกับการดำเนินกิจการที่ผิดกฎหมายซึ่งมีเจ้าพ่อผู้มีอิทธิพลอยู่เบื้องหลังของประเทศไทยแต่อย่างใด เนื่องจากการดำเนินกิจการที่ผิดกฎหมายซึ่งมีเจ้าพ่ออยู่เบื้องหลังนั้นก็เน้นหนักที่ ธุรกิจของการค้าประเวณี ยาเสพติด การค้าสินค้าหนีภาษี อาวุธสงคราม เช่นกัน ส่วนรูปแบบการปกครองบังคับบัญชาของการดำเนินกิจการผิดกฎหมายในประเทศไทยก็มีการแบ่งเป็นลำดับชั้นการบังคับบัญชาเช่นเดียวกับองค์กรอาชญากรรมในต่างประเทศ ส่วนความซับซ้อนในการบังคับบัญชาที่มีน้อยกว่าองค์กรอาชญากรรมในต่างประเทศ ผู้เขียนเห็นว่าไม่ใช่ประเด็นสำคัญที่จะทำให้การดำเนินกิจการที่ผิดกฎหมายซึ่งมีเจ้าพ่ออยู่เบื้องหลังนี้ไม่อยู่ในความหมายขององค์กรอาชญากรรม

2.6 สภาพปัจจุบันขององค์กรอาชญากรรมในประเทศไทย

ปัญหาองค์กรอาชญากรรมในประเทศไทยนั้น ไม่ใช่แต่เพียงเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากอาชญากรที่เป็นชาวไทยแต่เพียงอย่างเดียว ในการประกอบกิจการที่ผิดกฎหมายของแต่ละองค์กรอาชญากรรม มีอาจที่จะเกิดขึ้นได้แต่เพียงลำพังขององค์กรอาชญากรรมใด องค์กรหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากการค้ายาเสพติดของมาเฟียในสหรัฐอเมริกา โดยมากจะมีการนำเข้ายาเสพติดไม่ว่าจะเป็นโคเคน กัญชา ฯลฯ จากต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นจากประเทศในแถบทวีปอเมริกาใต้ หรือจากประเทศในแถบเอเชีย การค้าหญิงของยาคุซ่าในญี่ปุ่น มีการประสานความร่วมมือมายังฝ่ายจัดหาหญิงในประเทศทางแถบเอเชียอาคเนย์ หรือการค้าสินค้าหนีภาษีในไทย ก็ต้องมีความร่วมมือในการจัดส่งสินค้าจากประเทศผู้ผลิต รูปแบบในการดำเนินการจึงมีลักษณะของการร่วมมือกันระหว่างองค์กรอาชญากรรมของแต่ละประเทศอยู่ด้วย นอกจากนี้ยังปรากฏว่าในปัจจุบันมีองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติจากหลาย ๆ ประเทศ

เดินทางเข้ามาประกอบธุรกิจผิดกฎหมายในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง อาทิ⁶²

1. กลุ่มมาเฟียเยอรมัน มาเฟียกลุ่มนี้จะเปิดสำนักงานทนายความและบาร์เบียร์ขึ้นบังหน้าแต่เบื้องหลังประกอบกิจการปลอมแปลงพาสปอร์ตและวีซ่า
2. กลุ่มมาเฟียรัสเซีย ซึ่งเปิดกิจการร้านอาหารรัสเซียที่พัทยา แต่มีการประกอบการจัดหาผู้หญิงและยาเสพติดเพื่อส่งออก
3. มาเฟียฟิลิปปินส์ จะเป็นแก๊งค์ต้มตุ๋นไฟ 3 ใบ
4. มาเฟียออสเตรเลีย มาเฟียกลุ่มนี้จะเปิดร้านอาหารบังหน้าที่พัทยา และดำเนินธุรกิจส่งหญิงไทยไปค้าประเวณีที่ต่างประเทศ
5. มาเฟียอังกฤษ มีกิจการอะโกโก้บังหน้า และดำเนินธุรกิจค้าโคเคนและเฮโรอีน
6. มาเฟียเดนมาร์ก เปิดร้านใส่กรอกบังหน้า แต่เบื้องหลังทำธุรกิจค้ายาเสพติด
7. มาเฟียจากจีน ฮองกง และได้หวัน จะทำการเรียกค่าคุ้มครอง ค้ายาเสพติด เรียกค่าใต้ และลักลอบพาคนจากจีนแผ่นดินใหญ่เดินทางผ่านประเทศไทยไปยังประเทศที่สาม

2.7 ประเภทขององค์กรอาชญากรรมในปัจจุบัน

เนื่องจากการประกอบการขององค์กรอาชญากรรมได้ครอบคลุมกิจการที่ผิดกฎหมายต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง การที่จะระบุฐานความผิดของการกระทำความผิดโดยองค์กรอาชญากรรมอาจเป็นไปได้โดยยากและไม่ครอบคลุมถึงการกระทำความผิดในทุก ๆ ฐานความผิด แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากสภาพและฐานความผิดที่มีการระบุว่าเป็นการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมแล้ว จะเห็นว่า เราอาจแบ่งประเภทขององค์กรอาชญากรรมได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้⁶³

1. อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งก่อความเสียหายในทางลบต่อเศรษฐกิจของประเทศ เช่น การขโมย ความผิดอาญาเกี่ยวกับทรัพย์สิน การปลอมแปลงเอกสารและเงินตรา
2. อาชญากรรมที่ไม่ใช่ทางเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมโดยตรง เช่น การลักลอบค้ายาเสพติด การพนันที่มีลักษณะเป็นเครือข่ายโยงใย การลักพาตัวเพื่อเรียกค่าไถ่ การค้าประเวณี

⁶² วีระพงษ์ บุญโญภาส, หน้า 1-2.

⁶³ ต่อก็คดี บุรณะเรืองโรจน์ (ผู้แปล). รายงานการอภิปรายทั่วไปเกี่ยวกับแนวความคิดทางด้านนโยบายเพื่อการปราบปรามองค์กรอาชญากรรม ในการสัมมนาระหว่างประเทศครั้งที่ 93 จัดโดยสถาบัน UNAFEI เพื่อการป้องกันอาชญากรรมและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด, หน้า 1 – 2.

3. อาชญากรรมที่เกิดจากเหตุผลชักนำทางการเมือง เช่น การฆาตกรรมและลอบสังหาร การก่อการร้าย เป็นต้น

2.8 ผลกระทบจากการประกอบอาชญากรรมขององค์กรอาชญากรรม

จากการศึกษาที่ผ่านมาอาจกล่าวได้ว่าผลกระทบจากการก่ออาชญากรรมขององค์กรอาชญากรรมต่อประเทศไทย อาจแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

2.8.1 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

1. องค์กรอาชญากรรมเป็นตัวดูดทรัพยากรธรรมชาติไปอย่างไม่เป็นธรรม
2. องค์กรอาชญากรรมเป็นต้นเหตุให้ประเทศเสียทรัพยากรบุคคลไปโดยไม่จำเป็น (เช่น กรณียาเสพติด หรือการฆ่าผู้อื่นจากการทวงหนี้พินัน)
3. รัฐต้องเสียงบประมาณทั้งในด้านการปราบปรามองค์กรอาชญากรรมและการปราบปรามการทุจริตของเจ้าพนักงาน
4. รัฐสูญเสียรายได้ในรูปของภาษีอากร เช่น การค่าน้ำมันเถื่อน การพนัน การขนสินค้าหนีภาษี
5. องค์กรอาชญากรรมทำให้อัตนทุนสินค้าแพงขึ้นจากการเก็บค่าคุ้มครองและอื่น ๆ
6. องค์กรอาชญากรรมทำให้เกิดระบบผูกขาดในทางเศรษฐกิจในบางกรณี เช่นการให้สัมปทานต่าง ๆ
7. ทำให้เกิดการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมและทำให้ระบบเศรษฐกิจอ่อนแอ
8. การฟอกเงินขององค์กรอาชญากรรมทำให้ระบบเศรษฐกิจปั่นป่วน ระบบการเงินไม่ปฏิบัติตามหลักการและเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์
9. รายได้ที่มหาศาลขององค์กรอาชญากรรมทำให้อาชญากรเป็นผู้มีอิทธิพลในด้านการเงิน การเมือง และด้านสังคม

2.8.2 ผลกระทบทางด้านสังคม

1. องค์กรอาชญากรรมทำให้เกิดความไม่เรียบร้อยในบ้านเมือง
2. ประชาชนเกิดความหวาดผวและเกรงกลัวอาชญากรที่มีอิทธิพลขององค์กรอาชญากรรม
3. บุคคลที่ตกเป็นเหยื่อขององค์กรอาชญากรรมหากไม่ตายก็ตกเป็นภาระของสังคมที่ต้องดูแลรักษาเยียวยา

4. รัฐไม่สามารถควบคุมสังคมโดยกฎหมายได้เท่าที่ควร
5. เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมต้องทำงานหนัก และมักจะไม่ได้อะไรทำให้เกิดความท้อแท้
6. ประชาชนไม่เชื่อถือศรัทธาในกระบวนการยุติธรรม ไม่กล้าให้ความร่วมมือกับกระบวนการยุติธรรมเพราะเกรงจะได้รับอันตราย
7. ผลประโยชน์บางประการเช่น เงินภาษี ซึ่งควรเป็นรายได้ของรัฐถูกองค์กรอาชญากรรมเข้าแสวงหาผลประโยชน์ ทำให้รัฐไม่มีทรัพยากรเพียงพอในการพัฒนาทางด้านสังคมและสวัสดิการของประชาชน
8. หากรัฐบาลถูกแทรกซึมโดยองค์กรอาชญากรรมจะเอื้อประโยชน์ขององค์กรอาชญากรรมให้เหนือความเดือดร้อนของประชาชน และจะมีผลต่อการเลือกตั้งในทุกรูปแบบ (Money and Corrupted Politic)

2.9 ความหมายขององค์กรอาชญากรรมในปัจจุบัน

จากการศึกษาในขณะนี้ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่า คำจำกัดความของคำว่า "องค์กรอาชญากรรม" ที่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบันน่าจะ ได้แก่ องค์กรที่ดั่งขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์ไม่ว่าจะโดยทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อกระทำการสิ่งผิดกฎหมายอย่างต่อเนื่อง ซึ่งองค์กรจะมีการจัดระบบการป้องกันการจับกุม และดำเนินคดีอย่างรัดกุม โดยมีการจัดลำดับชั้นของบุคคลที่ร่วมกระทำความผิดไว้เป็นชั้น ๆ การสังหารหรือการสื่อสารจะกระทำเป็นความลับเพื่อป้องกันมิให้บุคคลภายนอกรู้ ตลอดจนมีการรักษาความลับโดยเคร่งครัด หัวหน้าองค์กรอาชญากรรม จะไม่เข้ามาร่วมในการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้อง หรืออยู่ใกล้ชิดเหตุการณ์ในการกระทำความผิด การกระทำความผิดจะมีการวางแผนเตรียมการและดำเนินการโดยมีอาชีพ การดำเนินการทุกขั้นตอนจะต้องตัดความสัมพันธ์ พยานหลักฐานที่จะพาดพิง มาถึงหัวหน้าองค์กร มีการเข้าอิงแอบอำนาจรัฐไปจนถึงเข้าครอบงำอำนาจรัฐ ทั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับประเทศ ตลอดจนมีความร่วมมือกับองค์กรอาชญากรรมในต่างประเทศเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรหรือวัตถุดิบในการดำเนินกิจการ ซึ่งโดยมากจะเน้นการให้บริการและสินค้าผิดกฎหมายเป็นสำคัญ